ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἔτος ΙΓ'. | Ἀθῆναι - Φεβρουάριος 1920 | Τεῦχος 148

ΑΠΟ ΤΗ ΛΥΡΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Κάποιο ἄστρο ξέρω κι' ἀγαπῶ ποῦ ξεχωρίζει ἀπ' τἄλλα,
Ὄχι μὲ τὴν λαμπράδα του καὶ μὲ τὴν ὀμορφιά του;
Ἔχει ἄλλ' ἀστέρια ποιὸ λαμπρὰ, ποιὄμορφα, ποιὸ μεγάλα,
Ὅμως αὐτὰ δὲν ἔχουνε τὴ χάρι τὴ δικιά του;
Αὐτὸ ἀχνολάμπει σὲ οὐρανοῦ παράμερα μιὰν ἄκρη,
Σὰ θλιβερὸ χαμόγελο, σὰ διαμαντένιο δάκρυ.

Καὶ ἡ γλυκειά σου ἡ ὀμορφιὰ ξεχωριστὴ καὶ μόνη.
Ἀγάπη μου; θὰ μένῃ.
Ἐσὺ δὲν ἔχεις ὀμορφιὰ σὰν ἄλλες τὰ θαμπώνῃ.
Μὰ ἔχεις μιὰ χάθη ἀλλοίωτικη στὴν ὄψη τὴ θλιμμένη.
Οὐράνιο πόνο στὴ καρδιὰ χαρίζεις καὶ γαλήνη,
Σὰν Παναγίτσα ὁλόχλωμη γεμάτη καλωσύνη.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣ

ΜΙΑ ΕΥΓΕΝΗΣ ΕΠΑΡΧΙΩΤΙΣΣΑ

Δανιηλίς, ἡ πλουσία χήρα τῶν Πατρῶν.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Παραπλεύρως τῶν εἰδῶν αὐτῶν τῶν προωρισμένων διὰ τὴν ἄνεσιν, διὰ τὰς νεωτέρας κοινωνικὰς τάξεις, διὰ τὴν διαμετακόμισιν καὶ διὰ τοὺς ξένους, ὑπῆρχαν αἱ μεγάλαι ἀγοραὶ τῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης καὶ ἤρχοντο καὶ ἀποθηκεύοντο εἰς μεγάλας ποσότητας τὰ σιτηρὰ τῆς Κριμαίας, τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Θράκης, τὸ τυρὶ τῆς Βλαχίας, τὸ μαλλὶ τῆς Μ. Ἀσίας, τὰ λινὰ τῆς Αλεξανδρείας καὶ τῆς Ἑλλάδος, τὰ κοινὰ ὑφάσματα τῆς Κύπρου, τῆς Κρήτης, τὸ σαπωνὶ τῆς Βενετίας, τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ρόδου, τὰ σῦκα τῆς Ἱσπανίας, τὸ κηρὶ τῆς Ἑλλάδος, τὸ λινέλαιον τῆς Κύπρου καὶ ἄλλα ἀπειράριθμα εἴδη, προωρισμένα εἰς ἀέναον ἀντάλλαγὴν λαῶν ξένων μεταξὺ των καὶ χωρῶν μακρυνῶν τὰς ὁποίας συνέδεον ἡ ἀνάγκη καὶ ὁ πόθος τοῦ κέρδους.

Ἀλλ' ἐκεῖνο πρὸ πάντων τὸ ὁποῖον δείχνει τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν εὐρωστίαν τῆς πόλεως εἶνε αἱ ἀγοραὶ τῶν εἰδῶν πολυτελείας. Καμμία ἄλλη πόλις ἀπὸ τοῦ ὀγδόου μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος δὲν εἶχε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν εἰδῶν αὐτῶν. Βεβαίως πλουσιώταται ἦσαν αἱ ἀγοραὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Δαμασκοῦ τῆς Βαγδάτης. Ἀλλὰ κάθε μία ἀπ' αὐτὰς εἶχεν ὡρισμένα εἴδη, ὅλα δὲ τὰ εἴδη μαζὶ τὰ εἶχεν ἡ Κωνσταντινούπολις, πόλις τῆς κομψότητος, τῆς χλιδῆς καὶ τοῦ πλούτου, ἐκμετταλευομένη τὴν παραγωγὴν ὅλου τοῦ κόσμου, καθεροῦνουσα τὸν συρμὸν, δίδουσα αὐτὴ τὸ σύνθημά του.

Οἱ βιομήχανοι τῆς Δαμασκοῦ ἔφεραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὰ σπαθὶ ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν χαραγμένα τὰ λεπτεπίλεπτα καὶ πολύπλοκα Ἀραβικὰ σχέδια καὶ οἱ Πισάται τὰ σπιλέτα τῆς Πίζας, περιζήτητα ἀπὸ τοὺς κομψευμένους σταυτωτικοὺς καὶ τοὺς φιλόπλους καὶ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποῦ τὸ ἐγχειρίδιον ἔπαιζε τόσον ρόλον.

Διὰ μέσου τόπων γεμάτων κινδύνους αἱ θαυμάσιαι πορσελάναι τῆς Κίνας κατέβαιναν εἰς τὰ πρόλια, ἐπερνοῦσαν τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν καὶ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν καὶ ἔφθαναν εἰς τὴν Πόλιν, διὰ νὰ στολίσουν τὰ σπήλια τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ τῶν πατρικίων καὶ νὰ μεταβιβασθῇ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ ἡ Εὐρώπη δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνεπτυγμένην τὴν καλαισθησίαν καὶ τὸ μεγαλείτερον μέρος τὸ ἐκράτει ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἐκκλησίαι καὶ παλάτια τὰς εἶχαν ἀπαραίτητον στόλισμα. Συλλογαὶ ἀνεκτίμητοι ὑπῆρχον. Ἕνας πλουσιώτατος ποιητὴς εἰς τὴν Ταυρίδα ὁ Ὀσμὰν Ἐδὶν εἶχε τετρακόσια κομμάτια. Αἱ κομψαὶ δέσποιναι τῆς Αὐτοκρατορίας ἔβαζαν μέσα εἰς δοχεῖα ἀπὸ πορσελάνην τὰ ἄνθη των, τὰ μυρωδικά των, τὰ ψιμμύθια. Πλιγγιᾷ κανεὶς ἂν θελήσῃ νὰ ὑπολογίσῃ τί ἀμύθητος εἰς ἀξίαν ὑλικὴν καὶ εἰς ἀξίαν καλλιτεχνικὴν πλοῦτος ἀπὸ τὸ εἶδος αὐτὸ ἐχάθη κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων καὶ ἔπειτα εἰς τὴν ὁριστικὴν πτῶσίν της ὑπὸ τοὺς Τούρκους.

Εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν ὑφασμάτων αἱ κομψαὶ δέσποιναι τῆς ἀριστοκρατίας θὰ εὑρίσκοντο πρὸ πραγματικοῦ δίσταγμοῦ τί νὰ ἐκλέξουν. Τὰ αὐτοκρατορικὰ ἐργοστάσια παρῆγον ἕνα εἶδος ὑφασμάτων μεγάλης ἀξίας τὰ ὁποῖα δὲν ἐδίδοντο εἰς τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον καὶ δὲν ἐξήγοντο ἐλευθέρως εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Αὐτὰ ἦσαν προωρισμένα διὰ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὴν ἀκολουθίαν του, αὐτὸς δὲ τὰ ἔδιδε ὡς δῶρον εἰς ξένους βασιλεῖς, εἰς ξένους πρέσβεις καὶ εἰς τοὺς μεγιστᾶνας τοῦ κράτους του. Δίφορὰς τὸ ἔτος, τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα, ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα, ἔσελλον εἰς τοὺς φίλους των, εἰς τοὺς εὐνοουμένους των εἰς τὰς ἐκκλησίας. Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὰ αὐτοκρατορικὰ αὐτὰ ὑφάσματα ἦσαν περιζήτητα. Ὁ Ἀββᾶς τῆς μονῆς Μόντε Κασσίνο Δεξιδέριος προσέφερεν εἰς τὸν Ἐρρίκον τὸν Δ' δῶρον τρία τριβλάτια καὶ τὸ δῶρον ἐκεῖνο ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸν μονάρχην.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν αὐτοκρατορικῶν αὐτῶν ὑφασμάτων ὑφάσματα μεγάλης ἀξίας συνεκεντροῦντο ἀπὸ παντοῦ εἰς τὴν βασιλεύουσαν. Τὰ ὀνόματα μερικῶν ἀπὸ τὰ ὑφάσματα αὐτὰ ἐσώθησαν ὡς σήμερον. Ἄμιτα δὲν λέγεται πλέον. Ἐσώθησαν ὅμως τὰ δίμιτα, τὰ τρίμιτα. Ἡ βιομηχανία τῶν ὑφασμάτων αὐτῶν ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ δὲ Ἄνδρος εἶχεν εἰδικὰ ἐργοστάσια, μὲ πολυαρίθμους ἐργάτας. Λεπότατα μεταξωτὰ ἀραχνοΰφαντα, βελουδινα τελειότατα μὲ κεντήματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀπὸ εἰδικὰ νήματα ἦσαν ἡ μανία τῶν γυναικῶν τῆς Αὐτοκρατορίας ὄχι μόνον διὰ φορέματα ἀλλὰ καὶ διὰ παραπετάσματα καὶ ὡς δῶρα εἰς τὰς ἐκκλησίας. Ἡ Κύπρος, ἀπετέλει τὸ μεγαλείτερον ἐργοστάσιον τῆς παραγωγῆς αὐτῆς. Ὁ καμουχᾶς τῆς Κύπρου ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ φορέματα τελετῶν. παραπετάσματα κεντημένα μὲ μετάξι καὶ ἀσῆμι ἢ χρυσάφι, τὸ μαρερεμιᾶτον τὸν προωρίζετο διὰ τὰ ὑφάσματα τῆς ἐκκλησίας, τὸ κυανοῦν κυκλιτον, βαρὺ μεταξωτὸν γυναικεῖον ἐπρομηθεύοντο αἱ γυναῖκες τῆς Αὐλῆς διὰ τὰς στολάς των, τὸ ζεντᾶτο εἶδος ταφτὰ ἀπὸ λευκὸν μεταξὶ συμπεκεντρωνεται εἰς τὴν Ἀμμόχωσταν τῆς Κύπρου, κάθε δὲ οἰκογένεια ὁπωσδήποτε εὔπορος ἢ ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τὸν κόσμον, ἔπρεπε νὰ ἐνδύεται μὲ σατὲν, τὸ ὁποῖον συνήθως ἐκεντᾶτο μὲ μετάξι. Ἐπίσης ἀπὸ τὴν Κύπρον ἤρχετο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ λινὸν Μπόκασσινο, τὸ Μπουχαρὲμ τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δείχνει τὴν καταγωγὴν ἐκ Βουχάρας καὶ τὰ Τζαμιλλοτία τὰ καμπυλωτὰ τὰ ὑπὲρ μαλλὶ καμήλου τὰ ὁποῖα ὡς θερμότερα ἐγίνοντο ἀνάρπαστα ἀπὸ τὰς ἀγορὰς τῶν βορειοτέρων λαῶν.

Χρώματα καὶ ποιότητες ἐτελειοποιοῦντο διαρκῶς εἰς τὰ μεγάλα ἐργοστάσια τῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἡ βιομηχανικὴ χημεία, ἂν καὶ εἰς τὰ σπάργανα ἀκόμη ἐπετύγχανε πραγματικὰ θαύματα σιωρεσίητος. Μετὰ ὀκτὼ καὶ δέκα αἰῶνας σώζονται ἀκόμη ὑφάσματα Βυζαντινὰ, ἀξιοθαύμαστα διὰ τὴν ἀντοχήν των, τὰ δὲ μωσαϊκὰ τοῦ Σὰν Βιτάλι τῆς Ραβέννας καὶτῆς Ἁγίας Σοφίας μᾶς παρέχουν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πόσον εἶχε προχωρήσει ἡ βιομηχανία τῶν χρωμάτων.

Ὑφάσματα, κεντήματα, μεταξωτὰ ταξειδεύουν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ κόσμου. Ἰταλοὶ ἔμποροι ἠγόραζαν βλεττία ἀπὸ τὸ Βυζάντιον διὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης καὶ τοὺς Πάπας καὶ τοὺς Καρδιναλίους. Οἱ ἴδιοι οἱ αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστελλα, ὑφάσματα πολύτιμα ὡς δῶρα εἰς τοὺς Πάπας, ὅπως ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος καὶ ἄλλοι. Ὅταν ἡ Θεοφανὼ ἐστάλη ὡς σύζυγος τοῦ Ὄθωνος Β' εἰς τὴν Γερμανίαν μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα δῶρα ποῦ ἐπήγαινε εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς νέας πατρίδος της ἔφερε καὶ λινὰ τῆς Ἄνδρου καὶ μεταξωτὰ τῆς Κύπρου. Εἰς τὴν Γλαρέντζαν ἐπὶ Φραγκοκρατίας τοῦ Μωρέως ὑπῆρχε ζωηροτάτη κίνησις ἐμπορίας τῶν εἰδῶν αὐτῶν, εἰς δὲ τὸ Πελέρμον οἱ Ἰταλοὶ εἶχον εἰδικὴν ἀγορὰν Ἑλληνικῶν ὑφασμάτων.

Καὶ τέλος σιγὰ-σιγὰ ἡ βιομηχανία τῆς ὑφαντουργίας ἐπερνοῦσε εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τῆς προσλήψεως ἐργατῶν Ἑλλήνων. Πρώτη τοιαύτη ἐξαγωγὴ ἐργατῶν φαίνεται ὅτι ἔγινε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Βικονεκλασσῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἀπαγόρευσις τῶν εἰκόνων καὶ ἡ ἁπλοποίησις τῆς λατρείας ἠπείλησαν τότε σοβαρῶς τὴν βιομηχανίαν τῶν πολυτελῶν ὑφασμάτων, τῶν ὁποίων ὁ σπουδαιότερος καταναλωτὴς ἦτο ἡ Ἐκκλησία. Ἐργάται μὴ ἔχοντες ἐργασίαν κατέφυγαν εἰς τὴν Ρώμην ὅπου οἱ Πάπται ἐπωφελήθησαν τῆς εὐκαιρίας νὰ ἱδρύσουν ἐργαστήρια. Ἀργότερα ὅταν οἱ Νορμανδοὶ κατέλαβαν τὴν Ἑλλάδα μετέφεραν ἐργάτας αἰχμαλώτους ἀπὸ τὰς Θήβας καὶ τὴν Κόρινθον. ὅταν δὲ ὁ Λουδοβίκος ΙΑ' τῆς Γαλλίας ἠθέλησε νὰ ὠθήσῃ τὴν μεταξουργίαν εἰς τὴν Γαλλίαν ἐμίσθωσε κατὰ τὸ 1480 ἐργάτας Ἕλληνας καὶ τοὺς μετέφερε εἰς τὸ Τοὺρ, ὅπου ἵδρυσεν ἐργοστάσια, κατόπιν τῶν ὁποίων συνεστήθησαν τὰ καὶ σήμερον φημισμένα μεταξουργεῖα τῆς Λυὼν.

Καὶ τέλος Ἕλληνες ἐργάται τῆς ὑελουργίας ἐδίδαξαν τὴν βιομηχανίαν αὐτὴν εἰς τὴν Βενετίαν καὶ κατεσκεύασαν πρῶτοι τὰ γιαλικὰ τὰ στολισμένα μὲ ἀσῆμι, χρυσάφι καὶ σμάλτον τὰ ὁποῖα διεσήμασαν ἔπειτα τὴν καλλιτεχνικὴν βιομηχανίαν τοῦ Μουρενό.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἕνα εἶδος τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ἐκεῖ εἰς μεγάλην ἀφθονίαν ἦσαν οἱ τάπητες. Προωρίζετο διὰ τ' ἀνάκτορα, τὰς ἐκκλησίας τὰ μέγαρα τῶν ἀριστοκρατῶν. Ἤρχοντο κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τὴν Βαγδάτην καὶ μάλιστα ἀπὸ μίαν συνοικίαν τῆς πλουσιωτάτης ἐκείνης Ἀσιατικῆς πόλεως καὶ Ἀπταμπὲ ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι ἐσχηματίσθη τὸ ὄνομα τάπης. Τὰ πολύχρωμα Ἀσιατικὰ σχέδια μετεβλήθησαν σιγὰ-σιγὰ καὶ ἁπλοποιήθησαν πρὸς τὸ λιτώτερον. Μεγάλα ἐργοστάσια τάπήτων ἱδρύθησαν εἰς πολλὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, εἴδαμεν δὲ ὅτι ἡ Δανιηλὶς ἦτο εἰς θέσιν νὰ προμηθεύσῃ ἀπὸ τὰ ἐργοστάσιά της τοὺς τάπητας μιᾶς ἐκκλησίας.

Καὶ ἐπὶ τέλους ἐρχόμεθα εἰς τοὺς πολυτίμους λίθους. Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ πυκνοτάτη ἐπικοινωνία της μὲ τὴν Ἀνατολὴν, ἡ φυσικὴ τάσις τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας πρὸς τὴν ἐπίδειξιν μετέδωκαν καὶ εἰς τὸν Βυζαντινὸν κόσμον τὴν μανίαν πρὸς τοὺς πολυτίμους λίθους. Ἡ μανία αὐτὴ ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους κριτικοὺς ὡς ἀπόδειξις βαρβαρότητος. Ἐν τούτοις οἱ πολύτιμοι λίθοι εἶνε καὶ σήμερον ἐξ ἴσου περιζήτητοι ἀπὸ τοὺς πλέον πολιτισμένους λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ἴσως μάλιστα περισσότερον τώρα. Προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἶνε ἄσκοπον νὰ περιμένωμεν δικαιοσύνην ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς καὶ τοὺς ἱστορικοὺς τῆς Εὐρώτης.

Ἦσαν λοιπὸν περιζήτητοι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν οἱ πολύτιμοι λίθοι. Τὰ θησαυροφυλάκια τοῦ στέμματος εἶχον συλλογὰς ἀμυθήτου ἀξίας, ὑπῆρχε δὲ εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἐπίσημος καβιδάριος ὁ ὁποῖος ἔγινεν ἐπάνω εἰς λίθους δακτυλιδίων τὰς σφραγίδας τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας. Στέμματα, σκῆπτρα σπάθαι, θρόνοι, ὅλα στολισμένοι μὲ πολυτίμους λίθους. Αἱ ἐπίσημοι στολαὶ αὐτοκρατόρων, πριγκήπων, ἀνωτάτων αὐλικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν, ἔφερον ἀφθονίαν ἀπὸ ὅλα τὰ εἴδη. Σκεῦη ἐκκλησίας, ἐπίσης ἀριστοκρατικοῦ μεγάρου, εἰκονίσματα ἐχρυσίζοντο ἐλεφαντοστοῦν καὶ πολυτίμους λίθους. Καὶ ἐπὶ τέλους ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐθεωροῦσαν ἀπορίαν τὰ κοσμήματα.

Ἤρχοντο λοιπὸν οἱ πολύτιμοι λίθοι ἀπὸ παντοῦ καὶ οἱ κομψαὶ ἀριστοκρατίδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπήγαιναν μὲ τὰ φορτία των εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ ἐκολοῦσαν τοὺς ἐμπόρους εἰς τὰ μέγαρά των καὶ ἠγόραζαν εἰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι φαίνεται δὲν ἀπεῖχον πολὺ ἀπὸ τὰς σημερινάς. Οἱ ἔμποροι εἶχαν ἀνατολίτας παντοῦ καὶ ἡ ἀξιοθαύμαστος διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὀργάνωσις ἐπλησίαζε τὰς ἀποστάσεις καὶ συνεκέντρωνε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὰ πολυτιμότερα προϊόντα τῶν μακρυνοτέρων θαλασσῶν καὶ τῶν χωρῶν ποῦ ἀπεῖχον μῆνας ὁλοκλήρους.

Ἀπὸ τὴν Ἄνω Αἴγυπτον ἤρχοντο διὰ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Κύπρου οἱ σμάραγδοι, τοὺς ὁποίους ἔτρεχαν ν' ἀναζητήσουν εἰς τὴν ἀρχικήν των πηγὴν ἔμποροι ἰδίως Ἑβραῖοι. Οἱ ἴδιοι ἔφερναν ἀπὸ τὴν Ζάρεν, πλησίον τοῦ Καΐρου, φουβίνια ἐξαιρετικῶς ὡραῖα. Πέρσαι ἔμποροι μετεκόμιζαν τουρκουάζ τῆς Περσίας καὶ ἀπὸ τὸ Μπαπακσὰν τῶν Ἰνδιῶν ἐπεμβεύετο ἡ Κωνσταντινούπολις τοὺς τάπητας διὰ τὰ δάπεδα τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν μεγάρων, διὰ τὰ μωσαϊκὰ καὶ διὰ δακτυλίδια. Ἡ Κεϋλάνη ἔστελλε σαπφείρους, τοπάζια, ὑακίνθους, ἀμεθύστους. Ἀπὸ τὴν Βομβάην ἤρχοντο αἱ κορυφαῖαι, αἱ γρενάδες

καὶ τὰ τοπάζια. Τὸ μαργαριτάρι ἦτο κοινοτάτης χρήσεως. Καὶ ἐπὶ τέλους ἡ μυθικὴ Γολκόνδα ἔστελλε τὰ διαμάντια της καὶ τὸ Πουλικάτ τὰ κίτρινα διαμάντια, σπανιώτατα καὶ πολυτιμότατα.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ θησαυροὶ συνεκεντροῦντο εἰς τὴν μεγάλην ἀγορὰν τοῦ Πέραν. Καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτὴν ἔσπευδαν γυναῖκες καὶ ἄνδρες, ὄχι μόνον ἐντόπιοι ἀλλὰ καὶ ξένοι, διότι αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη ἀγορὰ πολυτίμων λίθων ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὴν Εὐρώπην τότε. Ἡγεμόνες καὶ κληρικοί, πατρικίαι καὶ ζωσταὶ καὶ γυναῖκες τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, εἶχαν καταληφθῆ ἀπὸ πάθος ἀληθινὸν καὶ ἠγωνίζοντο ποῖος νὰ ἔχῃ τὰ περισσότερα καὶ τὰ καλλίτερα.

Δὲ πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ εἴδη αὐτὰ τῆς πολυτελείας ἐπωλοῦντο καὶ εἰς καταστήματα κομψὰ καὶ πολυτελῆ ὅπως σήμερον. Ὅσοι ἐπεσκέφθησαν μεγάλας πόλεις τῆς Ἀνατολῆς εἶδαν ἐμπόρους, ὄχι εἰδῶν κοινῆς χρήσεως ἀλλὰ ἐμπόρους πολυτιμοτάτων εἰδῶν, καθισμένους σταυροπάδι εἰς τὸν πάγκον μικροῦ σκοτεινοῦ μαγαζιοῦ καὶ ἔχοντας πρὸ αὐτῶν εἴδη πολυτιμώτατα. Ἕνας Ἄγγλος περιηγητὴς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος διηγεῖται ὅτι εἰς τὸ Κάιρον εἶδεν ἕνα ἰθαγενῆ ἔμπορον καθήμενον εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγαζιοῦ του καὶ ἐπιδεικνύοντα μέσα εἰς ἕνα ἀκάθαρτο μανδήλι διαμάντια ἀξίας τοὐλάχιστον ἑκατὸν χιλιάδων λιρῶν.

Καὶ αἱ ἀγοραὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μοναδικαὶ εἰς τὸν κόσμον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶχαν τὴν ἐξωτερικὴν ἴσως ἐπίδειξιν τῶν σημερινῶν ἀγορῶν. Ἀλλὰ ἦσαν ἀπαράμιλλοι εἰς πλοῦτον. Ἐνῷ σήμερον τὰ προϊόντα τοῦ κόσμου σκορπίζονται εἰς διάφορα σημεῖα καὶ κατανέμονται εἰς πολλοὺς μεγάλους λιμένας ἀπὸ τοῦ Ἀμβούργου, τῆς Βαρκελώνης, τῆς Μασσαλίας, τῆς Τεργέστης μέχρι τῆς Νέας Γόρκης, τότε ὁλόκληρος ἡ ἐμπορικὴ συναλλαγὴ τῶν τριῶν γνωσῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἠπείρων συνεκεντροῦτο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Αὐτὸ ἦτο τὸ τεράστιον σταυροδρόμι τῶν χερσαίων καὶ θαλασσινῶν λεωφόρων ποῦ διασχίζουν τὸν κόσμον. Εἰς αὐτὴν ἤρχοντο καὶ ἀπ' αὐτὴν ἔφευγαν τὰ ἐμπορεύματα ὅλου τοῦ κόσμου μὲ τὰ κατέργα τῶν Βυζαντινῶν ναυτικῶν, τὰς γαλέρας τῶν Βενετσιάνων καὶ τῶν Γενουησίων, τὰ μονόξυλα τῶν Ρώσσων, μὲ τ' ἀμάξια τῆς Μεσοποταμίας καὶ τῆς Περσίας, μὲ τὰ καραβάνια τῆς Ἀραβίας, τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀπωτάτης Ἀνατολῆς, μὲ τὰ ζῶα ἀπὸ τὰ πλησιέστερα παράλια καὶ ἀπὸ τὰς χώρας τοῦ Αἵμου. Διὰ νὰ μὴ παρενοχλῆται καὶ ἐμποδίζεται ἡ κολοσσιαία αὐτὴ ἐμπορικὴ κίνησις, σημαίνει ὅτι τὸ τελωνειακὸν σύστημα ἦτο τελείως ὠργανωμένον καὶ οἱ αὐτοκρατορικοὶ κομμερκιέριοι ἦσαν ὄχι μόνον ἱκανώτατοι, ἀλλὰ καὶ τίμιοι. Καὶ πραγματικῶς ἦσαν. Αἱ ὁδηγίαι τὰς ὁποίας ἐλάμβανον ὅταν διωρίζοντο ἦσαν ὅτι οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαότατα ἔσοδα τῆς αὐτοκρατορίας, ταὐτοχρόνως δὲν πρέπει νὰ πιέζωνται οἱ φορολογούμενοι. Καὶ ἡ εἰσπραξις κατορθώνετο καὶ οἱ φορολογούμενοι δὲν φαίνεται νὰ εὐρίσκωνται συχνὰ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραπονεθοῦν.

Πρέπει ν' ἀναπαρασταθῶμεν μὲ τὴν φαντασίαν τὴν ζωηροτάτην εἰκόνα τὴν ὁποίαν θὰ παρουσίαζεν ἡ ἐμπορικὴ Κωνσταντινούπολις τοῦ Μεσαιῶνος. Κάθε στιγμὴν ἔφθαναν εἰς τὸν λιμένα τῆς πλοῖα ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὴν Μαύρην Θάλασσαν, ἀπὸ τὴν Μεσόγειον, ἀπὸ τὴν Ἐρυθράν, ἀπὸ τὸν Ἰδικὸν ὠκεανόν. Ἄνθρωποι πάσης φυλῆς, πάσης θρησκείας, πάσης προελεύσεως ἔτρεχαν βιαστικοὶ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις νὰ πωλήσουν τὰ ἐμπορεύματά των, ν' ἀγοράσουν ἐμπορεύματα, ν' ἀλλάξουν τὰ νομίσματά των εἰς τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καὶ νὰ πάρουν Βυζαντινὰ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ὅτι εἶνε σήμερον ἡ Ἀγγλικὴ λίρα, δηλαδὴ τὸ ἀσφαλέστερον νόμισμα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐκανονίζοντο ὅλα τὰ ἄλλα. Ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐργαστήρια ἐξέθεταν εἰς τὰς στοὰς τὰ ἐμπορεύματά των καὶ χρυσωταὶ καὶ μωσαϊστοὶ καὶ ταπητουργοὶ καὶ ζωγράφοι ἁγίων εἰκόνων εἰργάζοντο εἰς τὰς θύρας τῶν καταστημάτων των, ὥστε ὁ διαβάτης νὰ ἠμπορῇ νὰ θαυμάσῃ ἀμέσως τὴν ἐργασίαν των. Ὅλαι αἱ γλῶσσαι καὶ ὅλα τὰ χρώματα καὶ ὅλαι αἱ συνήθειαι ἀνακατεύοντο, πολιτισμένοι καὶ βάρβαροι συνωθοῦντο καὶ πατρίκιοι καὶ σκλάβοι διηγκωνίζοντο καὶ οἱ ἡμάγριοι συνοδοὶ τῶν ἐμπόρων τῆς Αἰθιοπίας ἐσταματοῦσαν ἐκθαμβοι διὰ νὰ περάσῃ τὸ φορεῖον τῆς πατρικίας ζωστῆς, ἡ ὁποία ἐπήγαινε νὰ παραγγείλῃ ἔπιπλα στολισμένα μὲ ἐλεφαντοστοῦν, πορσελάνας τῆς Κίνας, εἰκονίσματα ἁγίων ἀπὸ τὰ ἐργαστήρια τῶν μοναστηριῶν διὰ τὸ εἰκονοστάσιόν της, κανδήλες ἀσημένιες θαῦμα λεπτοτῆς τέχνης, γιαλικὰ μὲ χρυσάφι καὶ σμάλτον, λιθομάργαρα καὶ ἄλλα πετράδια πολύτιμα.

Καὶ ἐπὶ τέλους οἱ ἄεργοι τοῦ λιμένος ἔτρεχαν κάτω εἰς τὴν ἀποβάθραν διὰ νὰ ἰδοῦν τὰ δῶρα ποῦ ἔστελλε μεγαλαπρεπῶς ὁ Σαλαδῖνος εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἰσαάκιον τὸν Κομνηνόν. Οἱ Ἄραβες πρέσβεις ἀπεβίβαζαν εἰς τὴν προκυμαίαν θαυμάσια Ἀραβικὰ ἄλογα ἱππασίας, μαῦρα καὶ στιλπνὰ ὅπως ὁ ὀχάτης, ἡμιόνους, ἄγρια ἐξημερωμένα ζῶα τῆς Λιβύης καὶ τῆς Νουβίας, ἀντιλόπας, λέοντας, τίγρεις διὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς κήπους, παγώνια διὰ τὸ παλάτι, σέλες χρυσὲς μὲ μαργαριτάρια καὶ πολυτίμους λίθους, θαύματα ὑπφωνητικῆς ἀραβουργικῆς, μεταξωτά, ἀλόην, βάλσαμον, ἄμπαρ.

Καὶ ἀντιθέτως ἄλλοτε ὁ ὄχλος τῶν ἀέργων συνωθεῖτο γύρω ἀπὸ τοὺς νωπαρίους—τοὺς ἀχθοφόρους—οἱ ὁποῖοι ἐπεβίβαζαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν δρόμωνα τὰ δῶρα ποῦ ἔστελλεν ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸν Πάπαν, μεταξωτὴν πορφύραν διὰ τὰ ἄμφιά του, ὁλοσηρικὸν διὰ τὰ ὑφάσματα τῆς ἐκκλησίας, λάτιν-λάζουλι διὰ τὸ δάπεδον τοῦ τάφου τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἢ λινὰ ἀραχνοῦφαντα καὶ βλαττία τῶν αὐτοκρατορικῶν ἐργοστασίων καὶ τζαμιλλοτία τῆς Κύπρου καὶ ἐξήμιτα τῆς Ἄνδρου καὶ μεταξωτὰ τῶν Θηβῶν καὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰκονίσματα θαύματα χρυσοποίας καὶ τὸ λείψανον ἑνὸς ὁσιομάρτυρος διὰ τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Γερμανίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩι
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑΣ ΑΙΩΝΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΑ ΔΑΣΗ

Κατὰ τὸν Καλλίμαχον, ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῇ Ἀρτέμιδι πάντα τὰ Ὄρη, καὶ ἡ λατρεία τῆς θεᾶς ταύτης καὶ ὡς θεὰ τῶν ὀρέων ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν πολλῶν ἐπικλήσεων αὐτῆς ποῦ ἡ ἀρχαιότης μετέδωκεν ἡμῖν. Γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ λατρεία τῆς Ὀλυμπίας ταύτης θεᾶς ἦτο διαδιδομένη ἁπανταχοῦ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ κατὰ τὴν ρηθέντα Καλλίμαχον ἐξήτησεν ἀπὸ τὸν πατέρα της Δία πάντα μὲν τὰ ὄρη, μίαν δὲ πόλιν, ἀλλ' οὗτος ἔδωκεν αὐτῇ πάντα τὰ ὄρη καὶ τριάκοντα πόλεις, ἀλλ' ἐπεκαλοῦντο τὴν ἀργὴν καὶ προστασίαν καὶ ἄλλαι πόλεις καὶ νῆσοι, διὸ καὶ τὴν ἐπίκλησιν Πολυώνυμος, τὴν ἐπωνυμίαν Πολύπτολις καὶ Πολυμέλαθρος. Τῇ θεᾷ λοιπὸν ταύτῃ καὶ οἱ Ζακύνθιοι εἶχον ἀφιερώσει ἄλπη. Ὁ Ὅμηρος καλεῖ τὴν Ζάκυνθον Ὑλήεσσαν. Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ Βιργίλιος. Ὁ Στράβων ἱστορεῖ ὅτι ἡ νῆσός μας ἦτο ὑλώδης μὲν, εὔκαρπος δέ.

Ἡ Κέρκυρα, οὖσα πόλις ἰσχυροτάτη ἐν τῇ θαλάσσῃ, κατὰ τὴν ἀκμήν της διέθετε εἰς τὸν πόλεμον ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν τριήρεις, εἶχε δὲ ἐκτεταμένα δάση, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπρομηθεύετο τὴν ξυλείαν διὰ τὴν ναυπήγησίν των πρὶν ἢ ἐπιστῇ ἔπειρα ἡ ἀνάγκη νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ἐπὶ μακρότερον διατηρηθέντων δρυμῶν τῆς ἀπέναντι Ἠπείρου. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὰ Κερκυραϊκὰ πυκνὰ δάση, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ... ἀλγαὸν ἄλσος Ἀθήνας ἀγχικελεύθεν αἰγείρων...

Ἀλλὰ τῶν Ἑπτανησιακῶν δασῶν περιλάλητον εἶνε τὸ τῆς Κεφαλληνίας, τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται μέχρι σχεδὸν τῆς κορυφῆς τοῦ Αἴνου (μέτρα 2600). Τὸ ὀρεινὸν τοῦτο δάσος ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα Μαυροβοῦνι καὶ ἐκ τούτου ἅπασα ἡ νῆσος ἐκλήθη Μέλαινα. Τὸ δάσος συνίσταται ἐξ ἰδιαιτέρου εἴδους ἢ παραλλαγῆς, ποῦ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ φέρει τὸ ὄνομα Ἐλάτη ἡ Κεφαλληνιακή, τὴν ὁποίαν ἀκριβέστατα περιγράφει ὁ καθηγητὴς τῆς βοτανικῆς ἐν Γρᾶτς καὶ Βιέννῃ Φραγκίσκος Οὔγγερ κατὰ τὰς περιοδείας ἐν Ἑλλάδι, τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσεν ἐν Βιέννῃ τῷ 1862. Κατὰ τὴν ἀοχαιότητα τὸ δάσος τοῦτο ἐφημίζετο καὶ ὁ κῶνος τῆς ἐλάτης ἦτο μία τῶν παραστάσεων τῶν νομισμάτων τῶν Πρόνων. Ὁ Στράβων καλεῖ τὸν Αἶνον "μέγιστον, ἐν ᾧ τὸ Διὸς Αἰνησίου ἱερόν». Ὁ Πλίνιος ἀναφέρων τὰς νήσους μας μνημονεύει δύο ὄρη, τὸ τῆς Ἰθάκης Νήριτον καὶ τὸ Ἔλατον ποῦ καλεῖ Νήμπιλις καὶ φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Ζάκυνθον, τῆς ὁποίας τὴν πόλιν ὀνομάζει μεγαλοπρεπῆ καὶ εὔφορον. Σοφοὶ Γερμανοὶ σκέπτονται ὅτι ὁ Ἔλατος δὲν εἶνε ὁ Σκοπὸς τῆς Ζακύνθου ὡς νομίζεται ἀλλ' ὁ Αἶνος, ὅστις εἶνε πράγματι Νομπίλις ὄχι μὲ τὴν σημασίαν τοῦ εὐγενοῦς, ἀλλ' ὡς τὸ ἐπεξηγεῖ ὁ Γερμανὸς ὀρθὰ περιώνυμος, ἐξακουστός. Ἔπειτα νομίζομεν ἀδύνατον ὁ Πλίνιος μνείαν ποιούμενος τῶν νήσων μας νὰ μὴ ἀναφέρῃ τὸν Αἶνον τὸ περιφημότερον τοῦ Ἰονίου Πελάγους καὶ καταφανέστατον ὡς ἐκ τοῦ ὕψους του εἰς πάντας τοὺς παραπλέοντας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχήν του. Τὸ ὄρος τοῦτο φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ἤλιδος.

Ἄλλως τε τὸν Αἶνον ὀνομάζουν Ἐλατοβουνι καὶ ὁ Ὄθων Ρήμπαν ἤκουσεν εἰς τὴν Σάμην τὸ δημοτικὸν τοῦτο τραγοῦδι·

Δώδεκα υἱοὶ τοῦ Διγενῆ
Πᾶνε νὰ κυνηγήσουν·
Ἐπῆγαν στὸν πατέρα τους
Νὰ πάρουν τὴν εὐχή του.
— Σύρτε, παιδιά μου, στὸ καλὸ
Σύρτε στὴν εὐχή μου,
Κι' ἀπ' τοῦ Ἐλάτου τὸ βουνὸ
Ἐκεῖθε μὴ περάσετε.
Γιατί εἶνε ἕνα κακὸ θεριὸ
Καὶ θὰ σᾶς φάῃ ὅλους.
Ἐκεῖνοι ἐπαράκουσαν
Τὰ λόγια τοῦ πατέρα των
Κ' ἐβγῆκε τὸ κακὸ θεριὸ
Κ' ἔφαγέ τους ὅλους.

Ὁ Σκοπὸς μέχρι τοῦ ὀροπεδίου εἶνε μέτρα 454 καὶ μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς Τούρλας 483. Φυτολογικῶς τὰ ὑψηλὰ ὄρη διακρίνονται εἰς τρεῖς ζώνας κεχωρισμένας ἀπ' ἀλλήλων. Δῆλα δὴ τὴν κατωτέραν ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρις ὕψους 500 ἢ 600 μέτρων, ἤτοι γαρακτηρίζεται διὰ τῆς παρουσίας τῆς ἐλαίας, τῆς ἀμπέλου τῆς κοινῶς ἀλεππίου πεύκης καὶ τῶν ἀειφύλλων θάμνων. Τὴν μέσην ἢ ὑλώδη ζώνην ἀπὸ τοῦ ἄνω σημείου μέχρι ὕψους 1400 ἢ 1600 μέτρων ὡς τὴν ἀνωτάτην ἢ ἀλπείαν μέχρι τῶν ὑψίστων κορυφῶν ἐκτεινομένην. Ἡ μέση ζώνη περιέχει καὶ τὴν τῆς ἐλάτης.

(Ἀκολουθεῖ) ΣΠ. ΔΕΒΑΖΗΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΛΦΕΣ

Μιὰ φορὰ ζοῦσαν τρεῖς ἀδελφὲς ἀνύπαντρες. Οἱ δυὸ μεγαλείτερες ἦταν πολὺ κακές. Ἡ δὲ μικρότερη εἶχε μιὰ ἀγγελικὰ καρδιὰ κ' ἤτανε ὑπερβολικὰ ὠμορφη. Τὴ ζοῦλειαν οἱ δυὸ ἄλλες γιατὶ ἔμαθαν πῶς τὴν ἀγαποῦσε τὸ βασιλόπουλο. Ἀληθινὰ τὸ βασιλόπουλο περνοῦσε κάθε πρωὶ ἀπὸ τὸ σπίτι τους καὶ τοὺς ἔλεγε: «Καλημέρα σὴ μεγάλη. Καλημέρα σὴ μικρή.» Μὰ τὰς πὸ πολλὲς καλημέρες

τὶς δίνω στὴ μικρότερη.» Σκέφθηκαν αἱ δυὸ κακὲς μὲ κάθε τρόπο νὰ κάμουν τὸ βασιλόπουλο νὰ τὴν σιχαθῇ. Γιὰ τοῦτο τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἔντυσαν μὲ κάτι κουρέλια βρώμικα. Ἔτσι ἔλπιζαν πῶς δὲν θὰ τὴν ξαναγνώριζε πιά. Μὰ αὐτὸς ἐπανέλαβε τὰ ἴδια προσθέτοντας πῶς τῆς δίνει τὶς πιὸ πολλὲς καλημέρες κι' ἂς εἶνε ἔτσι κουρελιασμένη.

Τότε οἱ ἀδελφές της ἀποφάσισαν νὰ τῆς δώσουν τὴν ἄλλη μέρα νὰ φάῃ μιὰ λίτρα σαρδέλλες. Δὲν θὰ τὴν ἄφηναν δὲ νὰ πιῇ διόλου νερὸ ἂν εἰς ἀνταλλαγὴ δὲν τοὺς ἔδινε τὰ μάτια της. Ἔτσι καὶ γίνηκε. Ἀρνήθηκε στὴν ἀρχὴ ἐκείνη μὰ στὸ τέλος δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴ δίψα. Τυφλὴ τώρα τὴν ἔβαλαν πάλι στὸ παράθυρο. Τὸ βασιλόπουλο ἔκαμε τὰ ἴδια. Τότε βλέποντας πῶς δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ τὴν μισήσῃ αἱ ἀδελφές της τὴν ἔκλεισαν σ' ἕνα μεγάλο κουτὶ σανιδένιο καὶ τὴν ἔρριξαν στὴ θάλασσα. Τὸ κιβώτιο ὅμως ἐαυτὸ λαμποκοποῦσε ἀπὸ μακρυὰ ἐξ αἰτίας τῆς ἀσυγκρίτου ὀμορφιᾶς τῆς κοπέλλας.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔτυχε σύμπτωσι τὸ βασιλόπουλο νὰ πάῃ στὸ ψάρεμμα. Εἶδε ἀπὸ μακρυὰ ἐκείνη τὴ λάμψη καὶ διάταξε τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τοῦ τὸ φέρουν. Πραγματικῶς τοῦ πῆγαν τὸ κουτὶ καὶ βρῆκε μέσα σὰν τὸ ἄνοιξε τὴν ὤμορφη κοπέλλα ποῦ ἀγαποῦσε. Ἐκείνη τοῦ τὰ διηγήθηκε ὅλα. Τὸ βασιλόπουλο τῆς ὑποσχέθηκε ὁπωσδήποτε πῶς θὰ τὴν παντρευθῇ. Πρῶτα ὅμως μεταμφιέσθηκε σὲ ἁπλὸ πωλητὴ ὑφασμάτων καὶ πῆγε στὶς ἀδελφές της. Προθυμοποιήθηκαν ἐκεῖνες νὰ πληρώσουν. Ἀλλὰ τὸ βασιλόπουλο εἶπε πῶς δὲν παίρνει χρήματα μόνον ζητοῦσε γιὰ ἀμοιβὴ δυὸ μάτια γιὰ τὸ σκυλί του ποῦ ἔτυχε νὰ τυφλωθῇ. Ἐκεῖνες τελείως ἀνύποπτες τοῦ ἔδωσαν τὰ δυὸ μάτια τῆς ἀδελφῆς τους. Καταχαρούμενος ὁ βασιλιᾶς τοὺς χάρισε ὅλα τὰ ὑφάσματα καὶ ἔφυγε. Τὰ μάτια τῆς πήγαιναν στὴν ἐντέλεια. Τὴν στεφανώθηκε.

Σὲ λίγο διάστημα εἰδοποίησαν τὸ βασιλιᾶ πῶς ἔπρεπε νὰ φύγῃ γιὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθροὺς ποῦ θὰ τοῦ ἐπαιρναν τὴν καλύτερη ἐπαρχία του. Ἔτσι ὑπογρεώθηκε νἀφήσῃ μόνη τὴ γυναῖκά του ποῦ ἦτον ἔγκυος. Πρὶν νὰ φύγῃ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀδελφές της ποῦ εἶχε πληροφορηθῇ πῶς ζοῦσε κατάφερε τὸ βασιλιᾶ νὰ τὴν μπάσῃ στὸ παλάτι λέωντάς του πῶς δὲν ἔπρεπε νἀφήσῃ τὴ βασίλισσα χωρὶς συντροφιά. Τὰ παραδέχτηκε αὐτὸς κ' ἔφυγε. Ὅταν γέννησε ἡ βασίλισσα ἡ ἀδελφή μιὰ μέρα ποῦ τὴ χτένιζε προσποιήθηκε πῶς τὴν χάϊδευε καὶ τῆς κάρφωσε στὸ κεφάλι μιὰ καρφίτσα. Ἀμέσως ἡ βασίλισσα μετεμορφώθηκε σὲ ἕνα ὡραῖο πουλὶ καὶ φτερούγισε ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παρ θυρο. Ἡ ἀδελφή της νόμιζε πῶς τὸ πουλὶ αὐτὸ θἄφευγε. Μὰ ἀπατήθηκε. Γιατί αὐτὸ καθισμένο σ' ἕνα δέντρο ἀντίκρυ στὸ παράθυρο τραγουδοῦσε διαρκῶς· »Ρέει, ρέει τὸ βυζί μου. Κλαίει-κλαίει τὸ παιδί μου.»

Σὲ λίγον καιρὸ γύρισε ὁ βασιλιᾶς νικητὴς ἀπὸ τὴν ἐπαρχία του. Παραξενεύτηκε πολὺ σὰν εἶδε τὴ βασίλισσα (τὴν ἀδελφή της δηλαδὴ) τόσο ἄσχημη. Τὴ ρώτησε γιατί κι' αὐτὴ τοῦ ἀπήντησε πῶς ἦταν τόσο ἄσχημη ἀπὸ τὴ λύπη της ποῦ δὲν τὸν ἔβλεπε.

— Κ' ἔπειτα—τοῦ προσθέπει—αὐτὸ τὸ πουλὶ ποῦ τραγουδάει πάντα πολὺ μὲ δυσαρεστεῖ. Σκότωσέ το σὲ παρακαλῶ.

Ὁ βασιλιᾶς ἐναντιώθηκε στὴν ἀρχὴ λέγοντας πῶς εἶνε κρῖμα τόσο ὡραῖο πουλὶ νὰ σκοτωθῇ. Ἐκείνη ἐπέμενε καὶ στὸ τέλος ὁ βασιλιᾶς ὑποχώρησε.Πῆγε ἀμέσως στὸ περιβόλι. Ἔροιξε λίγο ψωμὶ στὸ πουλὶ γιὰ νὰ τὸ καταφέρῃ νὰ πλησιάσῃ. Ἀληθινὰ τὸ πουλὶ δὲν ἄργησε νὰ πλησιάσῃ. Τὸ πῆρε στὰ χέρια του. Κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ χάϊδευε θαυμάζοντας τὴν ὀμορφιά του βρῆκε στὸ κεφαλάκι του μιὰ καρφίτσα χωσμένη μέσα. Τὴν τράβηξε ἀπότομα. Τί θαῦμα ! Μπροστά του βρέθηκε ἀμέσως ἡ γυναῖκά του ἡ ὤμορφη βασίλισσα ποῦ τοῦ διηγήθηκε τὸ ὅσι εἶχε ὑπενφέρει ἀπὸ τὴν ἀδελφή της. Ὁ βασιλιᾶς τὴν ἄφησε κρυμμένη στὸ περιβόλι. Καὶ πῆγε ἀμέσως στὴν ψεύτικη βασίλισσα. Τῆς εἶπε δὲ πῶς θὰ ἦταν πολὺ εὐχοισημένος ἂν πήγαιναν περίπατο μαζύ. Ἐκείνη ἀνύποπτη τελείως τὸν ἀκολούθησε μὰ ἀντὶ νὰ πᾶνε περίπατο διέταξε οὐς ὑπηρέτες του νὰ τὸν δέσουν πίσω ἀπὸ δυὸ ἄλογα. Ἔτσι ἔπειτ' ἀπὸ λίγο δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἴχνος ἀπὸ τὴν κακιὰ ἀδελφή. Ὁ δὲ βασιλιᾶς μὲ τὴ βασίλισσα ἔζησαν ἀπὸ τότε εὐτυχισμένα.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ

Β'.

Ὁ Σοσιαλισμός, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ κατέχῃ καὶ διαθέτῃ ὅλον τὸν δημόσιον καὶ κοινωνικὸν θησαυρόν, ὁ Σοσιαλισμὸς ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ μεταβληθῇ εἰς ἐργοδοτικὸν Κράτος, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα εἰς κάθε τι ποῦ συνδέεται μὲ τὴν παραγωγικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος, τίνα πολιτειακὴν μορφὴν ἐπιφυλάσσει διὰ τοὺς λαούς ; Οἱανδήποτε καὶ ἂν λάβῃ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ὀνομασθῇ αὕτη θὰ μεταπέσῃ τάχιστα εἰς κάτι τι ἀνώτερον ἀπὸ τὸν Τσαρισμὸν, ἀπὸ τὸν αὐτοκρατορισμὸν, ἀπὸ τὴν τελευταίαν ὀλιγαρχικὴν πληγὴν, ἀπὸ τὴν Γουλιελμοκρατίαν. Θὰ μεταβληθῇ εἰς Σοσιαλοκρατισμόν.

Ἐπικρατοῦντος λοιπὸν τοῦ Σοσιαλισμοῦ, σύντομα θὰ ἀνακηρύξουν ἢ θὰ δεχθοῦν ἄκοντες οἱ λαοὶ τοὺς Σοσιαλοκράτορας πλέον τυραννικοὺς, περισσότερον πιεστικοὺς, μὲ τὰ ἐπιτελεῖά των, μὲ τοὺς εὐνουμένους των, μὲ τὰς αὐλάς των. Θὰ ἴδῃ ἡ ἀνθρωπότης, ὅταν ταχέως ἢ ἀργὰ ἀπονήσῃ ἡ νέα αὕτη πολιτειακὴ ἐπικράτησις, Ἀσιανισμὸν, πομπικὰς ἐμφανίσεις, πολυέλειαν, ἔκλυσιν ἠθῶν, ἀκολασίαν, διαφθορὰν ἱκανὴν νὰ ντροπιάσῃ, νὰ καταισχύνῃ ὅλας τὰς ἱστορικὰς ἐποχὰς ποῦ ἀντίκρυσαν κάθε θλιβερὰν ἐξέλιξιν ἑνὸς κοινωνικοῦ, θρησκευτικοῦ, στρατιωτικοῦ ἢ πολιτειακοῦ καθεστῶτος. Ποῖοι θὰ διευθύνουν τὰς τύχας τῶν Σοσιαλιστικῶν Κρατῶν ; Οἱ Κήρυκες, οἱ Ἄρχοντες

τοῦ Σοσιαλισμοῦ. Θὰ εἶνε οὐρανόπεμπτοι αὐτοὶ οἱ ἄρχοντες ; Θὰ εἶνε ὑπεράνθρωποι, θὰ εἶνε τέλειοι, ἄμεμπτοι ; Θὰ ἐκπροσωποῦν συλλήβδην ὅλα τὰς ἀρετὰς τῆς γηΐνης ζωῆς ;

Ὄχι, ὄχι, ποτέ.

Θὰ εἶνε ἴσως τὰ πρῶτα ἔτη, ἢ ἴσως καὶ ἄγγελοι καὶ θὰ ἐξαντλήσουν τὴν εὐφυΐαν των, τὸν πρῶτον αἰῶνα εἰσινεδήποτε, ἐνάρετοι, τὴν εὐγλωττίαν των, τὴν εὐστροφίαν των, τὴν μόρφωσίν των, τὸν θελληματικότητά των, τοὺς πνευματικοὺς καὶ ψυχικοὺς θησαυροὺς των ὑπὲρ τῆς ἰδέας τὴν ὁποίαν ἐκπροσωποῦν καὶ ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἠγωνίσθησαν.

Βραδύτερον θὰ ἐμφανισθοῦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς οἱ ἐπιτήδειοι, οἱ ἰδιοτελεῖς, οἱ ἀσυνείδητοι, οἱ ἐκμεταλλευταί. Ἡ ἐξέλιξις θὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἴσως πότε τοὺς μὲν, πότε τοὺς δέ.

Ὅλη ἡ ἱστορία τῶν Πολιτευμάτων καὶ τῶν Κοινωνιῶν καὶ τῶν Ἰδεῶν καὶ τῶν Ἀρχῶν διαλαλεῖ τὴν ἀλήθειαν τῶν σκέψεων αὐτῶν.

Ἀλλὰ τὸ χείριστον πάντων ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας αὐτοὺς, εἴτε ἔχουν ἐλαττώματα εἴτε ἔχουν ἀρετὰς, εἶνε φύσει ἀδύνατον νὰ λείψουν ἀπὸ τὴν ζωήν των, ἀπὸ τὴν σκέψιν των, ἀπὸ τὴν φαντασίαν των, τὴν μεγάλην αὐτὴν δημιουργικὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου, δύο μεγάλαι ἐχθρικαὶ δυνάμεις, ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ φιλοδοξία. Καὶ κάθε τι ποῦ ἀπορρέει, ποῦ στηρίζεται, ποῦ ἀναπηδᾷ ἀπὸ τὸν ἐγωισμὸν καὶ τὴν φιλοδοξίαν, εἶνε καταδικασμένον εἰς ἐκφυλισμόν, ἔχει τὸ σπέρμα τοῦ θανάτου.

Εὐθὺς λοιπὸν ὡς ἐπιπλεύσουν καὶ κατασταθοῦν κύριοι τῆς Κρατικῆς Μηχανῆς τῆς ὑπερκολοσσιαίας αὐτῆς ὀργανώσεως, οἱ φιλόδοξοι καὶ ἐγωιστὰ θὰ φανερώσουν τὸν ἀπαραίτητον ὀλιγαρχισμόν τους, θὰ συνεγείρουν θυέλλας καὶ τὸ Σοσιαλιστικὸν Κράτος θὰ εἶνε τὸ ἴδιον Ἀστικὸν Κράτος, τὸ Μοναρχικὸν Κράτος, τοῦ ὁποίου ζητοῦν τὴν κατάλυσιν καὶ τὸ ὁποῖον ἀναζῇ μὲ ἄλλην μορφὴν καὶ δρᾷ μὲ διαφορετικὴν ἐπένδυσιν. Βέβαια τὸ Κοινωνικὸν, τὸ Οἰκονομικὸν, τὸ Πολιτειακὸν σύστημα θὰ εἶνε λαϊκώτερον, ἡ ἐπιφάνεια θὰ διαλάμῃ εἰς λαϊκὴν ἐλευθερίας, ἀλλὰ ἡ οὐσία θὰ εἶνε ἡ τυραννία τῶν ὅλων καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς ἐκμετάλλευσις τῶν πάντων. Βέβαια ὁ Σοσιαλισμὸς ἀπειλῶν, ἀλλὰ μὴ ἐφαρμοζόμενος, εἶνε μία δύναμις διὰ τὴν ἰσορροπίαν τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων. Πέραν ὅμως αὐτοῦ κρημνός.

Ἀρκεῖ νὰ φαντασθῶμεν μόνον μίαν γιγαντιαίαν συγκέντρωσιν Γῆς, Ἐργασίας καὶ Παραγωγῆς εἰς κρατικὰς χεῖρας, ἑπομένως εἰς ἀνθρωπίνους χεῖρας, διὰ νὰ κατανοήσωμεν ἀμέσως ποίαν ἀπαισίαν μορφὴν Μονοκρατορίας δημιουργοῦμεν διὰ τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ πάλη θὰ καταστῇ ἀγριωτέρα διὰ τὸν κατακρημνισμὸν μιᾶς τοιαύτης δυνάμεως πολιτειακοῦ ὀργανισμοῦ. Εἶνε ἀδύνατον τὸ μεγαθήριον αὐτὸ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀκρατήτους φιλοδοξίας, τὰς ὁποίας ἐνέκρωσε μέχρι σήμερον ἄλλοῦ ὁ αὐτοκρατορισμὸς, ἄλλοῦ ὁ δημοκρατισμὸς, ἄλλοῦ ὁ συνταγματισμὸς, ὁ Κοινοβουλευτισμὸς, αἱ ὠργανωμέναι τάξεις τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας.

Ὅλα τὰ σπέρματα τῶν δυσαρεσκειῶν, τῶν παρεγγωρισμένων ἀξιῶν, τῶν ἀνικανοποιήτων φιλοδοξιῶν, τῶν ἀχαλιναγωγήτων ἐγωισμῶν, ποῦ θὰ παραμείνουν στὸ περιθώριον τῆς νέας Κρατικῆς Μηχανῆς, καὶ ὅλα τὰ σπέρματα τῶν δυσαρεσκειῶν ποῦ θὰ δημιουργηθοῦν ἀπὸ τὴν διαρκῆ ζύμωσιν τῆς τροζούσης ἐξελίξεώς της, θὰ φέρουν στὴν ἐπιφάνειαν τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξασθενοῦν τὰ ὀγκώδη θεμέλια τῆς ἐπαχθοῦς πλέον Μονοκρατορίας.

Ἡ φιλοδοξία εἶνε λάμψις πρὸς τὴν ὁποίαν στρέφονται καὶ οἱ καιόμενοι καὶ οἱ θερμαινόμενοι καὶ οἱ φωτιζόμενοι. Ὅλοι ζητοῦν νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν ὑπὲρ αὐτῶν, ἀδιάφοροι διὰ τὰς συνεπείας. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ εὕρωμεν Ἰδανικὴν Πολιτείαν, ὅταν τὴν ὀνειροπλεῖ ὁ Σοσιαλισμὸς, ἀποκλείουσαν, μαραίνουσαν καταπνίγουσαν τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ σπέρματα τῆς φιλοδοξίας ;

Ἀλλὰ περὶ τούτου εἰς τὸ προσεχές.

ΔΗΜ. Λ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ

Τὸ νέον Ἀλληλοφέρον Ἐθνικὸν Δάνειον τῶν 300.000.000 δραχμῶν τὸ ἐκτεθησόμενον εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ἀπὸ τῆς 8—25 Ἀπριλίου θὰ ἀποτελέσῃ ἕνα ἐκ τῶν σοβαρωτέρων οἰκονομικῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς μας. Ἰλλυγγῶδες ποσὸν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν συμβολίζει τὴν ἰλλυγγιωδῶς μεγαλυνομένην καὶ κρατυνομένην Ἑλλάδα ἧς αἱ οἰκονομικαὶ δυνάμεις ἀθρόαι καὶ σύσσωμοι δέον νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίσασα νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἀρωγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ κεφαλαίου δὲν ἀπελογίσθη μόνον ἐπὶ τοῦ πατριωτισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου παράγοντος τῆς ἐπιτυχίας, ἐπὶ τοῦ συμφέροντος τὸ ὁποῖον ἐξυπηρετεῖται κατὰ τὸν τελειότερον τρόπον Οὕτω τὸ Κράτος θεμελιούμενον ἐπὶ βάσεων ἠθικοῦ καὶ ὑλικοῦ μεγαλείου ἔχει τὸ θάρρος νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κεφάλαιον καλοῦν αὐτὸ εἰς συνεργασίαν ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πλουσιωτάτων πόρων τὰ ὁποῖα ἡ μεγαλυνομένη Ἑλλὰς θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Αὐτοὶ δὲ οἱ ἀνεξάντλητοι καὶ ἀφθονώτατοι πόροι ἐξασφαλίζουν τοὺς ἐξόχως εὐνοϊκοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους κανὲν ἔθνος εἴτε εἰς τὸ μέρος τῶν νικητῶν εἴτε εἰς τὸ μέρος τῶν νικημένων εὑρίσκεται, ἀπεπόλμησε νὰ διακηρύξῃ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἐθνικῶν δανείων τὰ ὁποῖα ἐξέθηκαν εἰς δημοσίαν ἐγγραφήν.

Οἱ δανεισταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀποβαίνουν οὕτως οἱ εὐτυχέστεροι συνεργάται τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς πατρίδος των. Δὲν

περιορίζονται μόνον εἰς τὴν τόνωσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν δυνάμεων, ἀλλὰ ἐξασφαλίζουσιν εἰς ἑαυτοὺς κέρδη βέβαια καὶ ἀναμφισβήτητα, τὰ ὁποῖα καμμία ἄλλη ἐπιχείρησις δὲν δύναται νὰ ὑποσχεθῇ μετὰ τόσης πιστικότητος καὶ ἀσφαλείας.

Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀπολαμβάνουσι ἑνὸς τόκου ἰδεώδους διὰ μίαν ἀσφαλῆ τοποθέτησιν χρημάτων, τοῦ τόκου τῶν 5 ο|ο, λαμβάνουν ἐπὶ πλέον δῶρον κατὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὁμολογιῶν των, δηλαδὴ κατὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν εἰς τὸ ἄρτιον ἐν 50 ο|ο ἐπὶ πλέον τοῦ διατεθέντος κεφαλαίου των, ἐξοφλοῦντες τὰς διακοσιοδράχμους μετοχάς των διὰ τριακοσίων μετρητῶν δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλέον συμμετέχει εἰς τὰ κέρδη τοῦ λαχείου τὰ ὁποῖα κατὰ ἑκατοντάδας θὰ δημιουργήσουν τὴν εὐπορίαν καὶ τὸν πλοῦτον εἰς τοὺς εὐνοουμένους τῆς τύχης.

Ἀλλὰ διὰ νὰ δώσωμεν τὴν εἰκόνα πλέον συγκεκριμένην καὶ περισσότερον καταληπτὴν θὰ φέρωμεν ἕνα παράδειγμα στοιχειώδους ὑποδειγματικοῦ ὑπολογισμοῦ. Κεφάλαιον ἐπὶ παραδείγματι 200.000 δραχμῶν διατεθειμένον πρὸς ἐξαγορὰν ὁμολογιῶν τοῦ νέου Ἐθνικοῦ Δανείου ἀποφέρει κατὰ τὴν 30ετίαν τῆς ἐξοφλήσεώς του τὰ ἑξῆς εἰσοδήματα εἰς τὸν κεφαλαιοῦχον.

Ἐπὶ μίαν τριακονταετίαν, ὁρίου πλήρους ἐξοφλήσεως ὁ διαθέσας τὰς 200.000 δραχ. πρὸς ἐξαγορὰν ὁμολογιῶν θὰ ἔχῃ νὰ εἰσπράξῃ ἐκ μὲν τοῦ τόκου Δρ. 10.000 κατ' ἔτος, ἤτοι ἐν συνόλῳ Δρ. 300.000, ἐκ τῆς εἰς ἄρτιον κληρώσεως ἑτέρας Δρ. 100.000 καὶ ἐξ ἐνδεχομένης ἐπιτυχίας λαχειοφόρου ἀριθμοῦ κατὰ μέσον ὅρον 450.000 δρ. ἤτοι ἐν συνόλῳ αὔξησιν τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 445.000. Ἑπομένως τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον ἐκ δραχμῶν 200.000 ἐντὸς τριακονταετίας θὰ αὐξηθῇ εἰς 645.000 δραχ. Βεβαίως ἐκ πρώτης ὄψεως καταφαίνεται τοῦτο ἀδύνατον, ἀπίστευτον, μετέχον τῆς μυθοπλαστίας καὶ τῆς δισκακτικότητος. Ἐν τούτοις οἱ ὑπολογισμοὶ εἶνε ἀκριβέστατοι, μαθηματικῶς ὑπολογισμένοι, ἀδιασάλευτοι καὶ οἱ κονομολογικῶς ὀρθότατοι.

Καὶ πῶς τὸ Κράτος δανειζόμενον ἀποδίδει οὕτω πλουσίως τὸ κεφάλαιον, τριπλασιάζον καὶ πολλαπλασιάζον αὐτό; Ποῦ θὰ ἀνεύρῃ τὴν ἀντοχὴν ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ μὴν λυγίσῃ ὑπὸ τὸ βάρος τόσων ὑποχρεώσεων;

Εἰς τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ εἶνε εὐκολωτάτη ἡ ἀπάντησις. Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶνε πλέον ἡ χώρα τῶν στενῶν ὁρίων, ἡ μικρὰ γωνία ποὺ ἐχρησίμευεν ὡς πυρὴν διὰ τὴν ὀνειρευτὴν ἐξάπλωσιν τῆς φυλῆς μας. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε πλέον ἡ Μεγάλη, ἡ Ἀπέραντος ἡ Ἐκτεταμένη ἡ Ἀπελευθερώτρια ἑκατομμυρίων ἀγνῶν καὶ εὐρώστων πληθυσμῶν. Εἶνε ἡ Ἑλλὰς τῆς μεγάλης πίστεως καὶ τῶν εὐρυτάτων οἰκονομικῶν ὁριζόντων. Δὲν εἶνε ἡ Ἑλλὰς τῶν αἰωνίων ἰδανικῶν καὶ πῶν ἀνεκτελέστων πατριωτικῶν πόθων. Εἶνε ἡ Ἑλλὰς τῶν ἔργων τῆς πραγματικότητος, τοῦ θρι ἀμβου καὶ τῆς ἰσχύος. Εἰς μίαν τοιαύτην Ἑλλάδα προσφέρει τὸ Κεφάλαιον τὰς ὑλικάς του δυνάμεις ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ εὕρῃ τονωμένας τὰς πηγάς της, ἀνεπτυγμένην τὴν εὐρωστίαν της, ἀνεξαντλήτους τοὺς πόρους της. Καὶ εὐτυχῶς ὄχι μόνον ἀπὸ θεωρητικῆς καὶ ἰδεολογικῆς ἀπόψεως εἶνε τὰ πάντα ἐξησφαλισμένα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς πραγματικωτέρας ἀπόψεως, ἡ ὁποία ἐκτινάσσεται ὑπερήφανος πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς συνειδήσεως. Καὶ εἰς ἐπίρρωσιν ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἐμφανῆ οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ κατάδηλον καταστᾶσαν ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων δι' ὧν ἐξυπηρετοῦνται πάντα τὰ ἐθνικὰ δάνεια καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἀπομένει πάντοτε εὐρύτατον πεδίον ἱκανὸν νὰ καλύψῃ ὄχι μόνον τὰς συνήθεις κρατικὰς ἀνάγκας ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐξαιρετικὴν περίστασιν προκύπτουσαν ἐξ ἀπροβλέπτου τινὸς ἐθνικῆς δυσπραγίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Ἑλλὰς δὲν δανείζεται μόνον διὰ νὰ καλύψῃ ἐπιτακτικάς τινας ἀνάγκας ἀλλὰ πράττει τοῦτο ὡς ἐπιχειρηματίας ὅστις ζητεῖ τὴν αὔξησιν τῶν συνεταιρικῶν κεφαλαίων του ἵνα δημιουργήσῃ νέας πηγὰς πλούτου καὶ ἵνα ἀποφέρῃ μεγαλείτερα κέρδη εἰς τοὺς δανειστάς του οἱ ὁποῖοι εἶνε καὶ οἱ συνεταῖροί του.

Ἄλλως τὸ δάνειον τοῦτο πλεονεκτεῖ καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀπόψεις. Ἀπαλλάσσει τοὺς ὁμολογιούχους καὶ ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεις τῆς φορολογίας. Τὸ ποσὸν τῶν τόκων καὶ τῶν ἄλλων εἰσοδημάτων ἀπομένει ἐλεύθερον πάσης φορολογικῆς διαβαθμίσεως καὶ οὕτω καθίσταται ἐπὶ πλέον δημοφιλὲς ὥστε τὸ μεγάλον κεφάλαιον καὶ εἰς τὴν μικρὰν οἰκονομίαν τοῦ ἀστοῦ καὶ τοῦ ἐργάτου, οἵτινες εἰς τὴν δι' ὁμολογιῶν ὑπένδυσιν τοῦ χρήματός των θὰ ἐξασφαλίσουν τὸ πλέον ἄνετον καὶ ἀσφαλὲς κέρδος.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΤΖΑΚΙ

Ὀκτὼ ὧρες νύχτα. Ἔξω τὸ χιόνι μὲ τὸ ἀνάλαφρο πάχος μεστόμιό, τοῦ δίλο σκεπάζει τὸ χῶρο, ἐνῶ μπροστά μας ἡ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ποὺ ὁ καλὸς Χουσεὶν φροντίζει νὰ τὴν κρατεῖ ἄσβυστη, παιγνιδίζει μὲς τὰς φλόγες της χαρίζοντάς μας τὴν ζεστασιά της.

Ὁ σύντροφος τῆς δουλειᾶς μου καὶ φίλος μου μὲ τὸν ὁποῖον παρακολουθῶ ἀπὸ ὧρα τὰς παιγνιδιάρικες φλόγες τοῦ τζακιοῦ τῆς φτωχικιᾶς κάμαρᾶς μας, θυμήθηκε πῶς εἶχε σειρὰ γιὰ τὸ βράδυ αὐτὸ νὰ μοῦ διηγηθῇ κάτι καὶ εἶχω, νὰ παρεμείνῃ νὰ τοῦ τὸ ὑπενθυμίσω, ἀρχίνησε τὴν κουβέντα του λέγοντάς μου.

—Ἤτανε καναβάλλια τοῦ 1914. Ὕστερα ἀπὸ δύο πολέμους ὁ κόσμος ἐπιθύμουσε γιὰ διασκέδαση καὶ γι' αὐτὸ εἶχε μπεῖ μὲ τὰ μοῦτρα σ' αὐτήν, κάμνοντάς σε νὰ πιστέψῃς πῶς ἡ Ἀθήνα ἤτανε βυτυγμένη στὴν κρεπάλη τοῦ μεθυσιοῦ τῆς χαρᾶς.

Ἐγὼ τότε, ὑπηρετοῦσα στὸ Σύνταγμα μηχανικοῦ κα. μάβιστα ὑπασπιστὴς ἑνὸς μελοῦς τῆς δευτέρας Γαλλικῆς ἀποστολῆς ποὺ εἶχ' ἔρθει στὴν Ἑλλάδα. Νὰ σοῦ πῶ ἔμως τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶχα καμμία διάθεση νὰ διασκεδάσω, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀπέλευστη ἐκείνη νυχτιὰ τοῦ καναβαλιοῦ τελειώνοντας μ' εἶχε βρῆ βουτυγμένο στὲς βαθύτερες σκέψεις τοῦ πόνου. Ὁ μακαρίτης ὁ ἀδελφός μου, καθὼς καὶ ἄλλη φορὰ τοῦ εἶπα, εἶχε πέσει ἀπὸ δυὸ χρόνια πίσω στὴ μάχη τῶν Δενδρῶν καὶ λίγες μέρες μπροστὰ τῆς βραδυᾶς ποὺ πέρνω νὰ σοῦ περιγράψω, εἶχα λάβει ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τ' Ἀνάπλι ποὺ μοῦ γνώριζαν οἱ δικοί μου τὴν βαρειὰ ἀρρώστεια τοῦ πατέρα μου.

Ἔρχει καθώς μπορεῖς νὰ καταλάβῃς, κάθε διάθεσις διασκεδάσεως εἶχε φυγαδευθεῖ ἀπὸ μένα, καὶ γι' αὐτὸ καὶ οἱ φίλοι μου, στὰς σχετικὰς τῶν προσκλήσεις, μὲ βρίσκανε ἀδιάφορον καὶ κάπως τραχύ.

Μ' ἔλα αὐτὰ ἔμως, δὲν ἐβίσταζε κάπως ἀδελφικός μου φίλος νὰ μοῦ γίνῃ τσιμπούρι, ὅπως λένε, καὶ νὰ ἐπιμένῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσω τὴν στερνὴ ἐκείνη Κυριακὴ τοῦ Καναβαλιοῦ, σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ μεγάλα τότε κέντρα διασκεδάσεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔτσι εἶχα δὲν εἶχα νὰ κάμω θέλεις γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῶ πλέον, θέλεις γιατὶ ἐννοιωθα τὴν ἀνάγκη μέσα μου νὰ πνίξω τὸν πόνο μου στὴν διασκέδασι τῶν ἄλλων, τὸν ἀκολούθησα καὶ ἀφοῦ ἐπεσκέφθημεν τὸ Ἔδεν, καταλήξαμε στὸ Ἐτουάλ, ὅπου σ' ἕνα του θεωρεῖο κλεισμένος μέσα, ἄφνα νὰ ξεδίνῃ ὁ πόνος μου μὲ τὴν διασκέδασι τῶν ἄλλων, μὲ τοὺς ὁποίους τώρα πλέον εἶχε ἀναμιχθεῖ καὶ ὁ φίλος μου, στροβιλίζοντας τρελλὰ διαφόρους χορούς.

Εἶνε ζήτημα ἂν μὲ πρόσεχε κανεὶς στὴν γωνιὰ ἐκείνη τῆς μοναξιᾶς μου· πολὺ δὲ περισσότερον ἐγὼ ἄλλους ἐκείνους μαζὶ ποὺ εὐτυχεῖ διασκεδάζανε. Ὁ νοῦς μου καὶ εἰς ἀνήθεσι μὲ τὸ περιβάλλον, ταξείδευε τὸ ταξεῖδι τοῦ πόνου, καὶ μάλιστα τοῦ πόνου ἐκείνου ποὺ ἐμπνέει ἡ εὐτυχία καὶ χαρὰ σὰν ἀπλώνεται γύρω σὲ στιγμὲς δυστυχίας.

Ἔτσι καὶ χωρὶς νὰ ξέρω μπορῶ νὰ σοῦ πῶ συνείδησι τοῦ μέλλους ποὺ βρισκόμουνα, περνοῦσα στὸ θεωρεῖο ἐκεῖνε μέσα τὴν ὥρα μου, ὅταν ἄκουσα ἐφαρνικὰ νὰ μὲ φωνάζουν καὶ μάλιστα μὲ τὸ μικρό μου ὄνομα, συνοδεύοντάς τε μὲ χίλιες δυὸ χαριτολογίες.

Φυσικὴ συνέπεια ἤτανε στὸ ἄκουσμα τῶν φωνῶν ἐκείνων ποὺ ἐπέμεναν στὴν θέρυβό τους, νὰ γυρίσω στὸν ἑαυτόν μου καὶ νὰ προσέξω, ἀναζητῶντάς τες μέσα στοὺς διασκεδάζοντας.

Ἔτσι ἐπρόσεξα κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ ἤρχοντο τὰ ξεφωνητὰ μὲ τ' ὄνομά μου καὶ δὲν ἄργησα νὰ διακρίνω μιὰ χαριτωμένη παλιάτσο ποὺ μὲ πεῖσμα καὶ χαριτολογήματα ἐξακολουθοῦσε νὰ μοῦ φωνάζῃ, χωρὶς ὅμως νὰ μπορέσω καὶ νὰ τὴν ὀναγνωρίσω ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μεταξένια μαύρη μάσκα της καὶ τὸ ψηλὸ κωνικὸ σκοῦφον της ποὺ ἄφηνα ἀπλῶς νὰ δεικνῦῃ προκλητικὰ ἓν ἀγαλματένιο σῶμα μὲ δόντια ἀπὸ ἀβόριο καὶ ὀλόξανθα μαλλιά.

Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἄργησα νὰ βυθισθῶ καὶ πάλι στὰς σκέψεις μου, ἀφίνοντας τὴν παλιάτσο στὰς ἰδικάς της καὶ τὰ καλέσματά της.

Δὲν πέρασε ὅμως λίγη ὥρα ποὺ ἄνοιξε ἡ πόρτα τοῦ θεωρείου μου γιὰ νὰ φανερωθῇ μπροστά μου τώρα ἡ παλιάτσος αὐτὴ διακονεύοντας τὴν ἀγάπη μου.

Καὶ σοῦ λέω διακονεύοντας γιατὶ καθὼς καὶ σὺ θὰ δῇς ἀπὸ τὴν κουβέντα μου, ἐπρόκειτο γιὰ μιὰν ἄγνωστη ποιχό πλανε τὲς στιγμὲς ἐκείνες τῆς πενεμένης μου μοναξιᾶς, γιὰ μὲ μοῦ μαρτυρήσῃ τὴν ἀγάπη της καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ δική μου. Ἀμέσ ἐν Μάσκεσα, εἶλε μου, ὅπως ἔθλεγαν οἱ Ἰταλοὶ κατὰ τὲ μπάλλο ἐν μάσκεσα. Μπῆκε λοιπὸν μέσα, κάθησε κεῖ κοντά μου καὶ μὲ χίλια δυὸ πειράγματα προσπάθαγε νὰ μὲ ξυμπαρασύρῃ γιὰ νὰ χορέψω μαζύ της.

Σκέψου ὅμως ἐσύ ἐὰν στὴν ψυχολογικὴ ἐκείνη θέσι ποὺ βρισκόμουνα, μποροῦσα νὰ προσέξω στὰ λέγια της, καὶ ὅπως ἄλλη ἴσως φορὰ ἀναμοίβολα θάχα προσέξει.

Αὐτὸ ὅμως φυσικὰ δὲν μὲ ἠμπόδισε ἀπὸ τοῦ νὰ φανῶ καλὸς μαζύ της, καὶ ν' παραγγείλω μὲ τὴν ἄδειάν της, νὰ μᾶς σερβίρουν δυὸ λύσκα, ποὺ ἡ κουβέντα μας ὕστερα τὰ πολλαπλασίασε σὲ περσότερα, δημιουργώντας ἔτσι καὶ στὰ φευγάτα, στιγμὴ εὐτυχίας, τῆς ὁποίας κρατῶ ἀκόμα τὴν ἀνάμνησι δυνατὰ στὴν ψυχή μου.

—Ἴσως, μοῦ ἔλεγε τότε ἡ ἄγνωστος, μὲ τὰ λόγια μου αὐτὰ νὰ μὴ σὲ νικήσω. Ἐὰν ὅμως, ὅπως γιὰ σένα καὶ μόνο γιὰ σένα, τὸν ὄμορφο καβαλάρη, ποὺ τόσες φορὲς τὸ πρωὶ μὲ κράτησε καφωμένη στὲ παράθυρο ἡ ἀγάπη σου καὶ ἡ λεβεντιά σου, ἐμασκαρωμένος σήμερα γυρεύνας σε καὶ ὅπως μὲ τὴ δική σου θύμησι ἀργομετρῶ τὲς στιγμὲς τῆς ὥρῆς μου, εἶμαι βέβαιη πῶς θάθελε μοῦ χορέψῃς τὴν ἀνάγκη σου ἡ τοὐλάχιστον δὲν θὰ μοῦ ἠρνεῖσο τώρα ἕνα γύρω στὸ βάλς... Ἀλλὰ δὲν πειράζει, Ἄγγελε.. Ἡ περιφρόνησις γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ ἡ ἀγάπη γι' αὐτήν... Καὶ τώρα ἐπιᾶ σ' ἀφίνω γιατὶ ὁ... ἄνδρας μου θὰ μὲ γυρεύῃ... Ἐκάθησα ἀρκετὰ μαζύ σου.

Μοῦ μίλησε ἔτσι ἡ ὄμορφη ἄγνωστος, ἐνῶ τώρα ἡ ψυχή μου ἀπὸ τὸν αἰφνιδιασμόν της αὐτόν, πονεῦσε περισσότερο, γεμοῦντας μάταια στήθεσμα δικαιολογίας, μέσα σὸ σαλόν ἀκρίνε τοῦ πανζουλισμοῦ τῆς μεθυσμένης χαρᾶς.

Καὶ δὲν πρόφθασα κάτι νὰ πῶ, κάτι ν' ἀντιτάξω στὴν ἀπόσπτερν ἐκείνην ἐρωτικὴν ἐπίθεσιν τῆς μασκαρωμένης μου ἀγάπης, ποὺ ἄνοιξε καὶ πάλι ἡ πόρτα τοῦ θεωρείου μου, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήλαυνε τώρα μιὰ ἐλκληρη παρέα μασκαρωμένων, ζητῶντας τὴν φιλενάδα της, καὶ τὴν καλήν συντροφιά μου.

Ἔτσι ἀθέλητα καὶ χαμένες μέσα σὲ χίλια δυὸ ξεφωνήματα χαρᾶς, ὕστερ' ἀπὸ λίγο βρισκόμουνα στὴν πλατεῖα κάτω χορεύοντας διψασμένα μὲ τὸν ξανθὸ χαριτωμένο παλιάτσο.

Δὲν θυμᾶμαι γιὰ πόση ὥρα ὁ μεθυσμένος ἐκεῖνος χορὲς μας ἐκράτησε ὅπως δὲν θυμάμαι γιατὶ καὶ πῶς βρέθηκα στὴ

μέρος ἐκεῖνο χορεύοντας ἔπως ἐχόρευα. Ἐκεῖνο ἔμως ποὺ θυμᾶμαι καλὰ καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάμνησι τὰ φετεινὰ καρναβάλια μοῦ ζωντάνεψαν δίνοντας ἀφορμὴν στὴν κυβέντα μου, εἶνε πῶς ἀφοῦ γιὰ ὥρα μαζύ της μεθυσμένος ἐχόρευα, μὲ ἔσυρε σὲ κάποια ἀπόκρυφη τοῦ Ἐτσυάλ ἄκρη καὶ ἐκεῖ παράμερα κολούσαμε τὰ χείλη μας σ' ἀτέλειωτο λαγνέδουλο φιλί.

Καὶ ποστοῦ νὰ προφθάσω νὰ συνέλθω ὕστερ' ἀπ'ὅλα αὐτὰ στὸν ἑαυτό μου, τὴν ἄκουσα νὰ μοῦ λέγῃ ἀνησυχοχαρούμενα—Φθάνει πιὰ Ἄγγελε, σ' εὐχαριστῶ... Αὔριο τὸ ἀπόγευμα στὰς τέσσαρες, ἔλα στὸ Ζάππειο καὶ ἐκεῖ στοῦ γαλατᾶ κοντὰ θὰ γνωρίσῃς τὴν ξανθιά ποὺ σ' ἀγαπάει...

Μηχανικῶς, ἔπως καὶ μηχανικῶς ἴσια μὲ τὴν ὥρα ἐκείνη ἐνεργοῦσα, καὶ βυθισμένος σὲ χίλιες δυὸ ἐντυπώσεις γιὰ τὴν ὅλη αὐτὴν ἱστορία ποὺ σοῦ διηγοῦμαι, ἄφισα τὸ φίλο μου, ποὺ ἀπὸ ὥρα ἄλλως τε εἶχα χάσει, καὶ πῆρα τὸ δρόμο γιὰ τὸ ξενοδοχεῖον μου.

Ὅταν ἔφθασα ἐκεῖ ἦταν πλέον ἡ τέσσαρες πρωινὲς καὶ ποστοῦ ἀκόμη προφθάσω νὰ μπῶ στὸ δωμάτιο καὶ νὰ ξαπλοθῶ, ἕνα γκαρσόνι μοῦ κτύπαγε τὴν πόρτα γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ κάποιο τηλεγράφημα. Ἦτανε τηλεγράφημα τῶν δικῶν μου ποὺ μοῦ γνωρίζανε τὸν θάνατο τοῦ πατέρα μου. Κατάρα... Δὲν εἶχε προφθάσει νὰ διασκεδάσω τὴν ἀφορμὴ τοῦ πόνου μου ποὺ ἡ ἀφορμὴ τώρ' αὐτὴ μὲ χτύπαγε κατὰ κέφαλα. Τί νὰ κάμω; Τὸ τρένο γιὰ τ' Ἀνάπλι ἔφευγε στὰς πέντε· ὕστερα θηλαδὴ ἀπὸ μιὰ ὥρα ἔπρεπε νὰ εἶμαι στὸ σταθμό.

Κομματιασμένος ἔτσι ἔπως ἤμουνα ἀπὸ τὴ διασκέδασι καὶ τὸν πόνο, ξοναντήθηκα πῆγα στὸ σπίτι κάποιου φίλου μου γιὰ νὰ τοῦ πῶ πῶς ἔφευγα καὶ νὰ μὲ δικαιολογήσῃ στὸ Σύνταγμα καὶ ἐκεῖθε τραβήξα κατευθεία γιὰ τὸν σταθμόν.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὧρες ἤμουνα στὸ σπίτι ἀπάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τοῦ πεθαμένου πατέρα μου.

Τίποτα πλέον ἀπ' ὅ,τι σοῦ διηγήθηκα μποροῦσα νὰ σκεφθῶ· ἔλα τὰ εἶχα λησμονήσει. Καὶ ἔταν ὕστερα ἀπὸ καιρὸ ἔγυρισα στὴν Ἀθήνα καὶ ἐλήτησα τὴν μασκαρωμένη μου ἀγάπη, πουθενὰ δὲν μπόρεσα νὰ τὴν εὕρω καὶ ἔτσι παρέμεινε γιὰ μένα ἄγνωστη μὲ τὴν γλυκειὰ ἀνάμνησι τοῦ φιλιοῦ της καὶ τὸ ξεφύχισμα τοῦ πατέρα μου....

Αὐτὰ μοῦ διηγήθηκε ὁ φίλος μου, ἐνῷ ἐκεῖ μπροστά μας ἡ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ἔκαιγε εὐεργετικά, ξεδίνοντας τὴν μελαγχολία μας τοῦ φετεινοῦ καρναβαλιοῦ.

Χάνι Τσκέ, Φεβρουάριος 1920

ΜΑΡΙΝΟΣ Α. ΜΟΝΤΕΣΑΝΤΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΡΧ. 300.000.000 5 % 1920

ΑΠΗΛΛΑΓΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ

Ἐγγραφαὶ ἀπὸ τῆς 8 μέχρι τῆς 25 Ἀπριλίου 1920

ΤΙΜΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ 195 ΔΡΑΧΜΑΙ

(ἤτοι εἰς τὸ ἄρτιον Δρχ. 200, μεῖον Δρχ. 5 ἀντιτίμου τοῦ τοκομεριδίου λήξεως 1 Ἰανουαρίου 1921 προκαταπληρωνομένου κατὰ τὴν ἐγγραφήν).

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ 300 ΔΡΑΧΜΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 200 ΔΡΑΧΜΩΝ { ἐξασφαλίζει { 1ον ἐτήσιον εἰσόδημα . . . . . *10* Δρχ. ; 2ον κέρδος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου κατὰ τὴν ἐξόφλησιν *100* » } καὶ δίδει πιθανότητα κέρδους κατὰ τὴν κλήρωσιν μέχρι *1.000.000* »

ΤΟΚΟΙ: Οἱ τόκοι τοῦ δανείου τούτου θὰ πληρώνωνται τῇ 1 Ἰανουαρίου καὶ 1 Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους.

ΛΗΞΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΚΟΜΕΡΙΔΙΟΥ: 1 Ἰανουαρίου 1921 (τὸ πρῶτον τοῦτο τοκομερίδιον προπληρώνεται κατὰ τὴν ἐγγραφήν).

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ: Διὰ 4 κληρώσεων ἐτησίως: τὴν 25 Φεβρουαρίου, 25 Μαΐου, 25 Αὐγούστου καὶ τὴν 25 Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ: 25 Νοεμβρίου 1920.

Αἱ **1.500.000** *ὁμολογίαι τοῦ παρόντος δανείου λαμβάνουσι μέρος καθ' ἕκαστον ἔτος, εἰς 4 κληρώσεις:*

ΚΛΗΡΩΣΙΣ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ		ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΤΩΝ: 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 25 ΜΑΪΟΥ ΚΑΙ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	
1 ὁμολογία κερδίζει	Δρχ. *1.000.000*	*1 ὁμολογία κερδίζει*	Δρχ. *200.000*
2 ὁμολογίαι κερδίζουσιν ἀνὰ	» *100.000*	*1 ὁμολογία κερδίζει*	» *100.000*
4 ὁμολογίαι κερδίζουσιν ἀνὰ	» *25.000*	*4 ὁμολογίαι κερδίζουσιν ἀνὰ*	» *25.000*
20 ὁμολογίαι κερδίζουσιν ἀνὰ	» *10.000*	*10 ὁμολογίαι κερδίζουσιν ἀνὰ*	» *10.000*

ἤτοι κατ' ἔτος, **75** ὁμολογίαι κερδίζουσι **7.000.000** Δραχμάς

ἐξ ὧν **1** λαχνὸς **1.000.000** Δρχ.

3 λαχνοὶ ἀνὰ **200.000** Δρχ., **5** λαχνοὶ ἀνὰ **100.000** Δρχ.

16 λαχνοὶ ἀνὰ **25.000** Δρχ. καὶ **50** λαχνοὶ ἀνὰ **10.000** Δρχ.

Ἡ πρώτη κλήρωσις θὰ γίνῃ τὴν 25 Νοεμβρίου 1920

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Αἱ ἀπόκρεω ἐφέτος ἑωρτάσθησαν μὲ μίαν ὁρμὴν ἀσυγκράτητον.

— Χρῆμα ἄφθονον, μυθωδῶς πολύ, διέρρευσε καὶ τὰ ἑορταστικὰ κέντρα ἀπέβησαν ἑστίαι σπατάλης καὶ ὀργίων.

— Ὅλοι οἱ ἀποκτήσαντες πλοῦτον ἀδόκητον ἐσκόρπισαν ἀφειδῶς καὶ ἡ κοινωνία μας παρέστησε θέαμα πρωτογόνου λαοῦ ἀφεθέντος ἀχαλιναγωγήτου εἰς τὰ ἐνστικτά του.

— Τὰ δὲ θύματα τῶν ἀπόκρεω καὶ τῆς ἑορταστικῆς μανίας ὑπῆρξαν ἄφθονα.

— Ἡ γρίππη παρεμόνευε καὶ τοὺς ὀλιγωτέρον ἀνθεκτικοὺς ὀργανισμοὺς τοὺς συνελλάμβανεν εἰς τὰ δίκτυά της καὶ ἄλλους μὲν ἀπέστελλεν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν τῆς πλήρους ἀνυπαρξίας, ἄλλους δὲ ἐκράτει ὑπὸ τοὺς ὄνυχάς της σπαρασσομένους ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ τὴν δύναμιν.

— Τὴν πόλιν μας συνεκίνησεν ἡ αὐτοκτονία τοῦ Ρωσσικοῦ ζεύγους Ἀνδρέα καὶ Μαρίας Γκορέγκο.

— Οἱ νεαροὶ αὐτόχειρες λόγῳ τῆς ἀπωλείας τοῦ τέκνου των κατέφυγον εἰς τὴν τραγικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

— Ὁ Ἀνδρέας νέος μεγάλης ἱκανότητος καὶ μορφώσεως καὶ ἔχων μέσα του Ἑλληνικὸν αἷμα δὲν ἀντέσχε καὶ ἀπέθανεν.

— Ἡ Μαρία, ὡς γυναίκα, περισσότερον ἀνθεκτικὴ διέφυγε τὸν θάνατον.

— Παρῃτήθη ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Λάνσιγκ.

— Εἶχε καταστῇ διεθνὴς φυσιογνωμία ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συζητήσεως καὶ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης εἰς Βερσαλλίας.

— Εἰς τὰ παρελθόντα τεύχη λόγῳ τῶν τυπογραφικῶν ἀνωμαλιῶν δὲν ἐδημοσιεύθησαν αἱ λατινικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὴν Ποιητικὴν Τέχνην τοῦ Ὀρατίου, τῆς Δος Μαριέττας Γιαννοπούλου.

ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Μ ε ι ρ ο γ ρ α φ τ ὰ

ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟ

—Τοῦ Γεωργίου Σημηριώτη. Μὲ ὑπόληψι—

Ἀνέβα στὸ σκαλί, σκαλὶ καὶ στὴν κορφὴ ἐκεῖ στάσου
Καὶ κράξε γύρα νάκουστῇς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὴν ἄκρη,
Στὰ πέλαγα καὶ στὰ βουνὰ κι' ὡς τὰ βαθιὰ τὰ μάκρη,
Κάθε τρανός, προσκυνητὴς νὰ κυλιστῇ φροστά σου.

Ἀνέβα τὸ σκαλί, σκαλὶ καὶ στὴν κορφὴ ἂν δὲ φτάσῃς,
Πετὰ μὲ κράξῃς νάκουστῇς στὰ μακρυνά σου γύρα,
Ἄλλενε θάχῃ πιὸ ψηλὰ, ἀπάνωθέ σου ἡ Μοῖρα
Κι' ἔθτες δὲ θέεισαι οὔτε νάρθῃς τὰ πόδια σου νὰ πιάσῃς.

Σμύρνη. ΑΠΟΣΤ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

Β ο σ κ ο π ο ύ λ α

ΤΟ ΦΙΛΙ

Τῆς νύφης τὸ θερμὸ φιλὶ
Σὲ ματωμένα χείλη
Μοιάζει πολὺ (στὴν ἐμμορφιὰ
Χαμόγελο τ' Ἀπρίλη.

Κι' ὅταν τὰ χείλη σμίγουνε
Τοῦ Ραφαὴλ πινέλο
Ζωγραφιστὰ τὴ χάρη τους
Νὰ ζωντανέψῃ θέλω.

Σμύρνη. ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Ρημένη σὲ βαθειὰ συλλογὴ μονάχη μου πάνω σὲ μιὰ καθέγλα ἀποκοιμήθηκα. Περάσανε κάπου δυὸ ὧραις, ὅπου ξυπνῶ κι' ἀκούω νὰ χτυπᾷ τὸ ρολόϊ μεσάνυχτα. Τί ἀγριάδα. Ἡ ἐρημιὰ καὶ τὸ ρυθμικὸ χτύπημα τοῦ ρολογιοῦ μιὰ τρομάρα γεννοῦσε στὴν καρδιά μου· μπᾷ... τί νάναι; ἀλεπάλληλα κλάματα... φωναῖς. Σκοτωμὸς γίνεται; Τὰ πράμματα τοῦ σπιτιοῦ χορεύουνε. Ποιὲς νάναι αὐτὲς ἡ ἀσπροφορεμένες; Ἔρχονται κατ' ἀπάνω μου. Βοήθεια... Βασοῦνε κάτι. Παναγιά μου. Τραβιέμαι ἀπὸ τὴ θέσι μου, μὰ στὸ ἴδιο μέρος βρίσκομαι... φαντάσματα... φαντάσματα... Σταματοῦνε μπροστά μου κι' ἀφίνουνε ἕνα σεντοῦκι σκεπασμένο μὲ πράσινο ροῦχο σὰν μποξᾶς. Κλείω τὰμάτια μου καὶ ἡσυχία δὲ βρίσκω. Κάνω τὸ σταυρό μου.. Φωνάζω Παναγιά μου καὶ χάνονται ἡ ἀσπροφόρες, ἐνῶ τὸ σεντοῦκι μένει μπροστά μου. Πετρώνει ἡ καρδιά, σφαλῶ τὰ μάτια μένα μονοκόμματο ὕπνο ὡς τὸ πρωΐ· ἔπειτα ἀπὸ τὴν τόση ἀγωνία τοῦ τράβηξα ὁλόκληρη τὴ βραδειά. Τὸ πρωΐ ξυπνῶ καὶ βλέπω κομματιασμένο τὸ πράσινο πανὶ καὶ ἅλματα χυμένα. Τραβῶ τὰ μαλλιά μου· θεέ μου, σκοτώθηκε... κομματιάσανε τὴν Ἐλπίδα καὶ σφάξανε τὴν ἀγάπη μου. Τὸ πεθαμένο τῆς εἶδα μπροστά μου χωρὶς νὰ τὴ σώσω, χωρὶς νὰ νικήσω τοὺς ἐχθρούς της νὰ τὴν κερδίσω; Ἄχ, ἀπὸ τότε στὸ στοιχειωμένο σπίτι ἀκούεται ἕνα μουγκὸ τὸ καὶ ἡκαρδιά μου παραπονεμένα κλαίει τὸν ἄδικο χαμὸ τῆς ἀγάπης μου.

Σμύρνη ΜΑΡΩ ΑΥΡΑ

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Βιαστᾷ στὸ χίρι τὸ σπαθὶ
τ' ἀτίμητο κοντάρι
καὶ τὴ σημαία του προσκυνᾷ
τ' ἀνδρεῖο παλληκάρι.

Βράζ' ἡ καρδιά του καὶ πετᾷ
ἐλπίδα παίρν' ἐμπρός του
καὶ στὴν ματιά του σὰν θεριὸ
φαίνεται ὁ ἐχθρός του.

Τρέμει τὸ σῶμα καὶ ζητᾷ
ἐκδίκησι νὰ δώσῃ
θέλει ἀμέτρητα κορμιὰ
ἐχθρῶν του νὰ σκοτώσῃ.

Κοὶ μὲ τὰ χέρια στοῦ Θεοῦ
"εἰς τὴν Πατρίδα Νίκη",
ἕνα μονάχα εὔχεται
μπροστὰ τὴ θεία δίκη

ΜΑΡΩ ΑΥΓΑ

Ρωμάντσες

ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ ΚΡΟΥΣΕΣ

Τῆς κιθάρας κρούσες σταματᾶτε πειά!....
Τραγουδιστάδες μὴ τραγουδᾶτε !
Ἡ χαρά μου σκεπάζει τὰ τραγούδια σας.
Θέλω νὰ νοιώσω σήμερα τὸν παλμὸ τῆς καλῆς μου...
Λέλω νὰ ξεφάψω ἀπ' τὰ στήθεια της τὴ λατρία της
(γιὰ μένα.
Τῆς κιθάρας κρούσες σταματᾶτε πειά !

Εἶμαι βαρειὰ λυπημένος !
Τραγουδιστάδες πιᾶστε τὴς κιθάρες
καὶ τραγουδῆστε....τραγουδῆστε...
Θέλω στὸν ἦχο τῶν τραγουδιῶν σας
Νὰ θάψω τὴν πίκρα, τὸν καϋμό μου...

Ἡ καρδιά της μοῦπε πῶς δὲ μ' ἀγαπᾷ.
Φραγουδιστάδες πιᾶστε τὴς κιθάρες
Καὶ παῖξτε...παῖξτε...παῖξτε...

Σμύρνη 1919 ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

Κουρέλια...

Η ΦΩΓΡΑΦΙΑ ΣΟΥ

(Χαρισμένο στὴν ἀδελφή μου Μαρία)

Τῆς περασμένης Σου ζωῆς τὰ βάσανα
πλατειὲς ρυτίδες
στὸ θεῖό σου τὸ μέτωπο ξαπλῶνονται...
Γλυκειὲς ἐλπίδες
σὰν ἄστρα διαπεραστικὰ στοῦ κρύφιου νοῦ
τὰ οὐράνια βάθη
φωτίζουνε στὸ μέτωπο ζωγραφιστὰ
τὰ μαῦρα πάθη....
Μὰ πειὸ βαθειὰ κι' ἀπὸ τὰ δυὸ, ἡλιόφωτη,
χρυσῆ λαμπάδα
γιὰ ἐδηγός σου σπλαχνικὸς, ἡ 'πομονὴ
Ὡκαὶ ἡ 'ξυπνάδα...

Σμύρνη. ΟΛΓΑ Κ. ΒΑΤΙΔΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Σκυμμένος πάνω σὸν βράχο,
στὴν ἔρημη ἀφογιαλιὰ βλέπω
πελαγχολικὰ τὸν πόντο τοῦ
Ἰκάρου ! Ἂς ἐλάμβανα φτερὰ
νὰ ἔλθω εἰς τὰς κλεινὰς Ἀθήνας
νὰ δῶ τὸν Παρθενῶνα.
Ἀλλὰ ὅλα ὄνειρα...Ὁ Ἴκαρος
πουθενὰ δὲν φαίνεται· πρέπει
πρέπει πῶς δὲν ποθεῖ τὴν δευτέρα του
πατρίδα· μόνο ἄγρια
περιστέρια πετοῦνε ἀπὸ
βράχο σὲ βράχο. Μήπως
ὁρά γε εἶνε ψεύματα
ὑπῆρξεν Ἴκαρος ; Ἀλλ' ὄχι
τὸν βλέπω κατεφόμενον ἐκ
τοῦ Αἰθέρος, τὸν βλέπω
ἐφιμνιζόμενον εἰς ὡραῖά
σου νερά, ὦ νύμφη τοῦ
Αἰγαίου. Ὄχι δὲν εἶνε μῦθος, εἶνε
ἀλήθεια, τὸ λέγει ἡ σημερινὴ
τέχνη, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος
ἀεροπόρος, καὶ τὸν ἐδέχθης
εἰς τὰς ἀγκάλας σου,
ὦ ἔνδοξος Ἰκαρία.

Εὐθήλας Ἰκαρίας. ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ Ν. ΔΟΥΡΗΣ

ΣΟΝΝΕΤΟ

Ἡ καρδιά μου μαγιάζει μ' ἄπειρο κομμάτι
Ξέδομπο, καθάρισ σὰ μαθὶ οὐρανὸ,
Μέσα του γραμμένο δὲ διαβάζεις κάτι,
Οὔτε περασμένο μὰ οὔτε τωρινό.

Πικροδακρυσμένο δὲν εἶδα τὸ μάτι,
Λογισμοῦ μαρτύριο, μῖσος σκοτεινό,
Δὲ μοῦ τρώει τὰ σπλάχνα...Ξενοιασιάς παλάτι
Τάστοχά μου στήθεια. Δὲ ψυχοπονῶ.

Λέγω κεῖμαι μένη, μιὰ γυναῖκα ἄλλη,
Τὴ ζωὴ, τὸ φῶς μου πέχω ἐστὸ κεφάλι
Στοῦ μπιοῦ τὴ σπίθα—Ζωὴ μὲ τυραννεῖς !—

Τριαντάφυλλο εἶμαι ποῦ δὲν κρύβει μῦρα.
Ἄμα τὸ φῶς εἶδα μοῦγραψεν ἡ Μοῖρα
Μέσα στὴ καρδιά μου νὰ μὴ μπῇ κανείς!..

Σμύρνη ΦΙΛΗ Κ. ΒΑΤΙΔΟΥ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

—Ὁ »Ὅμηρος» καθὼς οἱ περισσότεροι ἐμολογοῦν ἦταν Σμυρναῖος.

—Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲν μπόρεσα νὰ στοργιῶσῃ στὸν τόπο μας.

—Κοὶ ὕστερα ἀπ ὀζωὴν δύο μηνῶν ἀπέθανε μέσα στὰ σπάργανα.

—Ζωὴ σ' ἐλέγου μας.

—Μεγκοὶ ὅμως καλοθελγταὶ σκέπτονται νὰ τὸν ἀναστήσουν.

—Αὐτὸ εἶνε εὔκολο, ὀφοῦ μάλιστα κι' ὁ Χριστὸς ἀνεστήνεται κάθε χρόνο.

—Ἡ νεκρολογία ἐδημοσιεύθη εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας τῆς πόλεώς μας.

—Καὶ οἱ φιλολογοῦντες μαζὶ μὲ τὰς φιλολογούσας ἐρρίψαν ἀπὸ ἕνα ρόδον ἐπὶ τοῦ μνημείου του εὑρισκομένου εἰς τὴν ὁδὸν Ρόδων.

—Ἐπικηδείους ἐξεφώνησαν ὅλοι οἱ κοσμαῖοι τῶν γραμμάτων καὶ μὲ τὰ δάκρυά των ἔβρεξαν μανδήλια ἐπὶ μανδηλίων.

—Τέλος: πάντων τὸ ρόδο ἐμαράνθη καὶ ὁ τυφλὸς »Ὅμηρος» ἀπέθανε.

—Ἂς ἔχει γαῖαν ἐλαφράν.

—Ἡ »Νέα Ζωὴ» συναγωνίζεται τὴν »Τέχνην».

—Οἱ νέοι στὴν Νέαν Ζωὴν καὶ οἱ τεχνῖται στὴν τέχνην.

—Ἡ ἀξία τῆς ἐργασίας των φαίνεται πολὺ εὔκολα μόλις πιάσῃ κανεὶς ἀπὸ ἕνα φυλλάδιόν των.

—Οἱ φιλολογοῦντες μας φιλολογοῦν καὶ οἱ σατυρικοὶ τοὺς σατυρίζουν.

—Τὸν χειμῶνα δὲν εἴχαμε πολλὰ χιόνια.

—Εὐτυχῶς ποῦ αἱ ἐφημερίδες μας βγαίνουν ἀπὸ τὴ Μανσάμ Ἀναστασὶ χιονισμένες καὶ παρηγορεύμαστε.

—Ἐξ ἄλλου ἀντὶ τῆς χιόνος μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάσῃ μερικὰ ποιήματα καὶ νὰ κρύωσῃ χωρὶς ἔξοδο.

—Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐφημερίδων μας προσετέθη καὶ ἡ τετρασέλιδος »Ἀρμενία» μὲ στήλας, χρονογραφήματα, φιλολογίας, μελετῶν ἐπιστημονικῶν κλπ.

—Κι' ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι·

—Εἰς τὸν τόπον μας ἐπῆλθε πλέον ἡ »Ἁρμονία». Ἡ Σμύρνη ἔγινεν »Ἑστία Προόδου καὶ Τέχνης. Ἡ Νέα Ζωὴ καὶ ὅλος σχεδὸν ὁ Σμυρναῖος Κόσμος βαδίζει μὲ ὁρμὴ καὶ σταθερὸν Βῆμα πρὸς τὰς ἀγκάλας τῆς πατρίδος μας Πατρίδος. Καὶ πολὺ ταχέως ἡ Σμύρνη θὰ γείνῃ ἡ μυθολογικὴ »Ἀμάλθεια» ὅπου τὴν ἐπείαν θὰ τραφῇ ὅλη ἡ Ἑλλάς. Ἡ ἀνάπτυξις μεταβίδεται τόσον ταχέως ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον ὅσον καὶ ἡ »Τηλέγραφος». Ἂς εὐχηθῶμεν μόνον τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν νὰ μὴ μεῖς ὠθήσῃ ὁ »Πειασμὸς» καὶ τὸν καταρρίψωμεν διότι ἔπειτα βαρύει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας θὰ πέσῃ ὁ »Κόπανος» τῶν ἐχθρῶν. Ἀμήν.

Σμύρνη 1920. ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΠΕΖΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εἶπ' ὁ ἄγγελος στὴν ἀγνὴ παιδοῦλα.
»—Μαζί μου ἔλα. Στὸ μέρος ποῦ θὰ σ' ὁδηγήσω αἰώνια βασιλεύει καλοκαῖρι. Αἰώνια λουλουδα ἀνθοῦνε Τὸ γέλιο καὶ ἡ χαρὰ ποτὲ δὲν ἔχουν βασίλεμμα».

—Κ:' εἶπ' ἡ παιδοῦλα·

Μικρὰ κι' ἀσθενικὰ τὰ ποδαράκια μου, πῶς τὸ δρόμο τὸν ἀτέλειωτο θὰ μπορέσουν νὰ διαβοῦνε ;

—Στὰ ὁλόλευκα φτερά μου, σὰν μικρὸ κι' ἀδύνατο πουλὶ θὰ σὲ φέρνω. Κέπε δὲ θὰ νοιώσῃς. Ἔλα· εἶπ' ὁ ἄγγελος.

—Μὰ ποιὸς τῆς μαννοῦλας μου τὰ μάτια θὰ στεγνώνῃ. Ἀστείρευτη πληγὴ θ' ἀνάψῃ στὴν καρδιά της. Ποιὸς μὲ τὰ σιλιὰ καὶ μὲ τὰ χάδια τὸν πόνο της θὰ σβύσῃ ;

Κι' εἶπ' ὁ ἄγγελος.

Αἰώνια ἡ μαννοῦλα σου στὸν κόσμο δὲν θὰ μείνῃ. Τοῦ χάρου τὸ δρεπάνι θὰ τὴν θερίσῃ σὰν ὥριμο στάχυ. Ποιὸς τὸν πόνο τὸ δικό σου θὰσβύσῃ. Ποῦ παρηγοριὰ θὰ βρῇς ;

Κι' εἶπ' ἡ ἀγνὴ παιδοῦλα.

»Πάρε με».

Σ' ἕνα ἀλόλευκα ντυμένο κρεββατάκι, γλυκὸ ἀγγελοῦδι κοιμοῦνταν τὸν ὕπνο τὸν αἰώνιο. Μπῆκε ἡ μάννα μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χίλια, τόμορφο ἀγγελοῦδι νὰ ξυπνήσῃ, μά.... ἔμεινε. Εἶδε νεκρὸ τὸ σπλάγχνο της.

ΕΛΕΝΗ Γ. ΡΕΣ

ΣΕ ΕΙΔΑ...

Σὲ εἶδα χθὲς ποῦ διάβαινες
κρατῶντας στὴν ἀγκάλη
σὰν ὥριο ἀνθογυάλη
λουλοῦδια ἀρρωστερά.

Σὲ εἶδα καὶ μοῦ φάνηκες
μέσ' τ' ἄνθια τὰ δροσάτα
γλυκειὰ γαλανομάτα
σὰν μιὰ παλιὰ θεά.

Ἐβάδιζες καμαρωτὰ
κεὶ ὅλοι στὴ θωριά σου
μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά σου
μεθοῦσαν ἀπὸ πόθο, ἀγάπη λὲς τρελλή.

Καὶ 'γὼ ποῦ ἔβλεπα αὐτὰ
τὰ ὄμορφά σου κάλλη
πῶς σ' ἔβλεπαν οἱ ἄλλοι
σὲ θαύμαζα τσακπίνικο κι' ὁλόμορφο πουλί.

Ἀθῆναι, ΔΙΟΝ. Κ. ΖΑΝΝΙΔΗΣ

Η ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Δὲν τὴν εἶχα γνωρίσει ποτέ μου νὰ τὴ συμπονέσω ἀπὸ γνωριμία. Ἀλλὰ σὰν εἶδα στὴν πόρτα της τὸ πένθιμο χαρτὶ νὰ γράφῃ »Φῶφὼ ..ἐτῶν 19» ἐρράγισε ἡ καρδιά μου γιατὶ σβύστηκε σὰν τὸ λούλουδο ποῦ τὸ μαραίνει ὁ λίβας πρὶν ἀκόμη ἀνοίξῃ καὶ προσβάλῃ περίμορφο. Καὶ δὲν εἶχε ἀνοίξει ἀκόμη γιατί αὐτὴ ἦτο ἡ ἡλικία τῶν ὀνείρων, ἡ ἡλικία ποῦ ἀνοίγεται ἡ ψυχὴ νὰ περιβάλῃ τὸ σύμπαν, ἡ ἡλικία κατὰ τὴν ὁποία ἡ ψυχὴ ἀναπνέει τοὺς ὡραιοτέρους πόθους καὶ ἐμπουσιάζει τὰ πρῶτα κενά.

Ἴσως ἡ κόρη αὐτὴ νὰ πῆγε στὸ ἰμνῆμα μὲ τὸ κενὸν στὴ ψυχή της. Ἴσως ὅμως σὰν πετοῦσε ἡ νεαρὰ ψυχοῦλα ἄλλη ψυχὴ νὰ ἐπονοῦσε καὶ νὰ ἐπνίγετο στὰ δάκρυα. Πάντα ἐπῆγε ἡ κόρη μὲ τὸ παράπονο ποῦ δὲν πρόσθασε νὰ γνωρίσῃ τῆς γλυκύτερες στιγμὲς τοῦ βίου καὶ παρθένος ἐφτερούγισε στὰ αἰθέρια μέρη ποῦ ζοῦν τὰ πνεύματα μετὰ τὴν ζωήν.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀκόμη ἡ ἴδια κόρη, ντυμένη στὰ κάτασπρα, ἀμφισβητοῦσε τὸ κάλλος σὲ ὅλες σας, ὡραῖες μου πεταλουδίτσες, καὶ σὲ πάφασμά της συνεκλόνιζε καρδιές. Ἀλλὰ τὸ πανδοχεῖον τοῦ κόσμου τὴν ἔκλεισε ἐδῶ ἐκεῖ ποῦ τὴν παρέσυραν ἄλλες ὀμορφιὲς πιὸ καλὲς ἀπὸ τῆς δικές μας.

ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Φιλολογικὴ στήλη

ΑΠΟ ΤΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΤΙ

I

Πάντα σχεδὸν ἐκεῖνοι ποῦ ἀκατάλληλα τοὺς λέμε κακαναστρωμένους ἐπῆραν τοὐναντίον μορφωσι ὑπερκετὴ, μὰ δὲν τὴν ἐκράτησαν. Γιὰ τὸ ἰσοζύγιο, δόξα τῷ Θεῷ, εὐρίσκω καλοαναθεωμένους ἀνθρώπους ἀνάμεσα σ' ἐκείνους ποῦ δὲν μορφωθήκανε καθόλου.

II

Στὸ λαό, καὶ πρὸ πάντων στὸ λαὸ ποῦ βρίσκεται στὴν ἐξοχὴ καὶ στὸ λαὸ ποῦ βέρνεται μὲ τὴ θάλασσα, καθαυτὸ δὲν ὑπάρχει καθόλου ἡ ἀληθινὴ προστυχιά· μόλις ἀρχίζει νὰ φαίνεται στοὺς ἐργάτας μέσα στὰς πόλεις. Μὰ ἔχει πρέπει νὰ τὴ ζητήσης στοὺς ἀνθρώπους ποῦ τοὺς λέμε «τοῦ κόσμου». Ἀ!... σὰν τὴν εὔρης σ' αὐτοὺς, εἶνε τέλεια· καὶ οἱ γυιοὶ τῶν νεοπλούτων αὐτοὶ ἔχουν τὸ σκέρ.

III

Ὁ χοῖρος γίνεται βρώμος, μόνον ὅταν ζῇ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Στὴν ἄγρια κατάστασι ὁ ἀγριόχοιρος εἶνε ζῶο καθαρό.

AI

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πολὺ ἄσχημοι, ποῦ εἶνε συμπαθητικοί· γιατὶ τὸ ἔξουν γιατὶ ὑποφέρουν καὶ προσπαθοῦν νὰ εἶνε ἐλεγκτερον δυσάρεστοι, ὅταν τοὺς βλέπης. Μὰ ὑπάρχουν καὶ ἄσχημοι ποῦ εἶνε εὐχαριστημένοι μὲ τὸν ἑαυτόν των, ποῦ κάμνουν ἐπίδειξι τῆς ἀσχημιᾶς των, ποῦ εἶνε ἐπιθετικοὶ· αὐτῶν ἡ ἀσχημία εἶνε χειρότερη ἀπὸ ἐλάττωμα.

V

Συναντᾷ κανεὶς κάποτε ἀνθρώπινα κεφάλια, ποῦ ἔχουν ἐπάνω των τὴν σφαγίδα ἀθεραπεύτους κουταμάρας καὶ δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς πῶς μέσα κεῖ βρίσκεται ψυχὴ τέτοια ποῦ μπορεῖ νὰ ζῇ καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο. Ὄχι· οἱ τέτοιοι τὸ πολὺ-πολὺ κάνονται μέσα σ' ἕνα κοιμητήριο. Καὶ πάλι γιὰ τὸ ἰσοζύγιο. Βαθειὰ μέσ' στὰ μάτια μερικῶν ζώων σκύλου, γάτας, πιθήκου, βλέπεις κάποτε σὲ ὧρες ἐξαιρετικὲς νὰ περνοῦν κάτι ἀλησμόνητες ἐκφράσεις ποῦ φανερώνουν ἀφοσίωσιν, παράκλησι ἢ σὰν νὰ ἐρωτοῦν μὲ ἀγωνία γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὸ θάνατο. Καὶ τότε σοῦ φαίνεται ἀπαράδεκτο πῶς τέτοια φλέγα ἐσωτερικὴ εἶνε καταδικασμένη γιὰ πάντα νὰ χαθῇ μέσα στὴ σάρκα.

VI

Γιὰ νὰ μὴ προσβάλῃς τοὺς ταπεινοὺς γιὰ νὰ μὴ, ἄθελα, πειράξῃς τοὺς μικροὺς, ὑπάρχει κάποιο τάκτ, ποῦ ἔρχεται ἀπὸ τὴν καρδιὰ ποῦ τῶχουν συνήθως ἀπὸ τὴ φύσι χαρισμένο ἄνθρωπι ποῦ δὲν ἐξεπαιδεύθησαν γιατὶ εἶνε ἀνήμπορη νὰ τὸ δώσῃ ἡ ἐκπαίδευσις αὐτό· καὶ γι' αὐτὸ δὲν τῶχουν καὶ οἱ πειὸ λεπτοὶ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου.

Κέρκυρα στῆς 13)2)1920 ΠΙΠΗΣ Δ. ΜΑΡΤΙΝΗΣ

Ἀπὸ τὸ μέτωπο τῆς Ἀσίας

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Τὰ ὄνειρα ποῦχε γλυκὰ φροῦδα στὰ περασμένα
Γιὰ τὴν Ἀσία ὁ Τσολιᾶς βλέπει ζωντανεμένα!
Σὲ κάποια κεῖ τῆς Μαγνησιᾶς καὶ τ' Ἔρμου πεδιάδα
Ξανάζει ν' ἀνασταίνεται κάποια παλιὰ Ἑλλάδα
Ποιὸς ἀγνοεῖ ἀπ' ὅλους σας τὴ Νέα Ἰωνία
Τὴ χάρη καὶ ὀμορφιὰ πῶχει ἡ Μικρὰ Ἀσία;

Ξέρετε Γένος καὶ Λαό, καμμιὰ Φυλὴ μεγάλη
Νᾶχουνε χῶρες σὰν κ' ἐμᾶς μὲ τόσα μύρια κάλλη!
Πῶς νὰ μὴ μᾶς ζηλέψουνε τὸ Φῶς μας καὶ τὴ χάρη
Ὁ! ξένοι...ἀπ' ταῖς δάφνες μας γιαυτὸ ζητοῦν κλωνάρι
Μήπως ἀπ' τὴν Ἑλλάδα μας πάλι δὲν τὸ μαθαίνουν
Πῶς οἱ νικοῦντες μὲ τιμὴ ποτὲ τους δὲν πεθαίνουν;

...Ὁ Εὐζωνας δὲν ἔχει ἐδῶ καρυοφλυιὰ...μηλιόνι
Γονατισμένος καρτερεῖ καὶ πολεμᾷ στὸ χιόνι,
Μοιάζει τὴ φουσανέλα του τ' ἄσπρο τ' ἐκεῖνο χρῶμα
Δὲν γένε σκλάβος ἡ παγωνιὰ κ' ἡ λάσπη ἕνα γένα!

Ἀχ, πόσοι Ἀνδρούτσο Μπότσαρη, Νικηταρᾶ, Τζάβελλα
Νὰ δῆς πῶφθασε ἡ ἔνδοξη δική σας φουσανέλα,
Ποῦ τοῦ Κανάρη τὰ Ψαρά, ἡ Ὕδρα τοῦ Μιαούλη,
Ξύπνησε, ὦ Γέρω το Μωρηᾶ καὶ ξακουσμένο Σοῦλι,
Τῆς Ρούμελης ἀθάνατοι λεβέντες σηκωθῆτε
Ν' ἀναγαλλιάσετε καὶ Σεῖς μαζύ μας νὰ χαρῆτε.

Δὲν ἀρουγκασθήκατε σεισμὸ καὶ πυρκαϊὰ μεγάλη
Δὲν νιώσατε πῶς ἡ Ἑλλὰς ἐτρανέψε καὶ πάλι
Πῶς. Δὲν συγκινηθήκανε τὰ σκόπια κόκκαλά Σας
Ἀπέμα δὲν ζωντάνεψε ἡ πατρικὴ καρδιά Σας;
Βγᾶτε καὶ ἰδέστε περγελοῦν οἱ Τοῦρκοι κ' οἱ Βουλγάροι
Τὴ μάννα τοῦ Νικηταρᾶ...τὴ μάννα τοῦ Κανάρη...;

Ποιὸς τὸ ἐπίστευε ποτὲ τῶμα πῶχουμε χύσει
Ποῦ τὴν Ἀσία ἐπότισε κ' ἀκόμα θὰ ποτίσῃ..
Ν' ἀφήσωμε σ' ἄλλον κανέν' τἀδέλφια τὰ δικά μας
Ὅπου λευθέρωσ' ἡ Ψυχὴ τοῦ Γένους κ' ἡ Καρδιὰ μας;
Αὐτὸς ποῦ ἐπροστάτευσε τὰ τόσα δικαιά μας
Θὰ κάμῃ τώρα πράγματα κι' αὐτὰ τὰ ἐνειρά μας!

ΑΜΠΑΡΙΩΤΗΣ ΝΑΣΟΣ
Ἐπιλοχ. 5ου Εὐζώνων

ΠΡΟΣΟΧΗ

Μὴ ἀγοράσῃς τίποτε, ἂν δὲν συμβουλευθῇς πρῶτα τὸ Κατάστημα **ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ** εἶνε τὸ ἀνώτερον ὅλων.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1920

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Τὸν μῆνα αὐτὸν πολὺ λίγα πράγματα ἔχει νὰ πῇ μουσικὸς καὶ καλλιτεχνικὸς χρονογράφος. Τὰ θέατρα περιωρίσθησαν εἰς τὰ παλαιὰ ἔργα.

Τὸ «Τράβα κορδέλλα» εἰς τὸ θέατρον τῆς δος Κοτοπούλη, ξαναφρεσκαρισμένο, ὁ "Πειρασιὸς» εἰς τὸ θέατρον τῆς Κας Κυβέλης καὶ δὲν ἐνθυμοῦμαι ποιὰ ἄλλη ἐπιθεώρησις εἰς τὸν "Ἀπόλλωνα» συνεκέντρωσαν ὅλη τὴν εὐθυμη νεόπηα, ἡ ὁποία ἐφέτος ἤθελε κ' ἐζήτει τὰ μέσα νὰ διασκεδάσῃ μὲ ὅλη της τὴν καρδιά.

❁

Ἀλλὰ πλὴν τῶν θεατρικῶν αὐτῶν ἀποκρηάτικων ἔργων, ὁ κόσμος ἐφέτος διεσκέδασε ὑπερβολικὰ χορεύων. Τὸ »Ἀττικὸν» καὶ τὰ »Ὀλύμπια» ὑπῆρξαν τὰ δύο μεγάλα χορευτικὰ κέντρα. Ὅλαι αἱ κοσμικαὶ Ἀθῆναι ἐπέρασαν χαρευτικὰς νύκτας μέσα εἰς τὰς φανταστικοχρωμάτους αἰθούσας τῶν δύο αὐτῶν θεάτρων, ἀληθᾶς ἀλησμονήτους. Παρὰ τὴν μεγάλην ἀκρίβειαν —καὶ εἰς τὰ χαροποιεῖα, καὶ τὰ ἄνθη, καὶ τὰ σουπέ· καὶ τὰ ποτά—ὁ κόσμος διεσκέδασε πραγματικῶς καὶ ἠσθάνθη ζωηρότατα τὸν ἑορτασμὸν τῶν ἀπόκρεω.

* * *

Ἐὰν ὅμως καθὼς παρῆλθεν ἡ ἀποκρηὰ αἱ Ἀθῆναι δὲν ἤργησαν νὰ ἐπαυτεύρουν τὰς καλλιτεχνικάς των ἀπολαύσεις. Ἐκεῖνο δὲ ποῦ εἵλκυσεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴν, ἦτον ὁ "Γῦρος τοῦ κόσμου», μία διεθνὴς τρόπον τινὰ ἐπαθεώρησις ἡ ὁποία ἐπαίχθη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν παρασταστεων εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον κατ' ἀρχὰς καὶ ἀργότερα εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη. Ὁ Ξένος ὅμιλος τῶν καλλιτεχνῶν, ὁ ὁποῖος παίζει εἰς τὸν "Γῦρον τοῦ κόσμου», εἶνε ὁμολογουμένως ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων. Παίζουν δὲ ὅλοι μὲ ἕνα τέτοιο κέφι, ὥστε πολὺ συχνὰ τὴν εὐθυμία των τὴν μεταδίδουν εἰς τὰ ἀκροατήριά των. Ἐὰν προσθέσῃς εἰς τὸν τελείως κατηρτισμένον αὐτὸν θίασον σκηνικὰ πρώτης τάξεως. καὶ τουαλέττας ἀξίας πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν, θὰ ἐννοήσετε ἀμέσως διατί ὁ "Γῦρος τοῦ κόσμου» κατέκτησε τοὺς Ἀθηνοίους καὶ διατί τὸ κοινὸν πληρώνει τὰς δέκα καὶ δεκαπέντε δραχμὰς χωρὶς γογγυσμόν.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Ἀλλὰ καὶ ἡ συναυλία τοῦ Ὠδείου, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς, ἐθεωρήθη ὡς ἕνα μουσικὸν γεγονὸς διὰ τὰς Ἀθήνας. Ἡ Ὀρχήστρα καὶ ἡ Χορῳδία τοῦ Ὠδείου ἐξετέλεσαν τὸ »Ριάβιεμ» μὲ μιὰ σχεδὸν πλήρη ἐπιτυχίαν. Ὅλοι εἰς τὴν θέσιν των. Ἡ Ὀρχήστρα ἐξετέλεσεν ἀψόγως τὸ μέρος της ἀλλὰ καὶ ἡ Χορῳδία συνετέλεσαν εἰς τὸ ὅλον τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἡ κ. Τριάντη καὶ ἡ κ. Κοσμοπούλου καὶ ἡ δεσποινὶς Κατζᾶ δὲν ὑστέρησεν οὔτε κατ' ἐλάχιστον. Ἐπίσης πολὺ κ. Τριανταφύλλου καὶ ὁ κ. Κοντογιάννης. Ἐν μιᾷ λέξει θὰ μείνῃ ἀλησμόνητος ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ τοῦ Ὠδείου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Φεβρουάριος 1920

Ἀπὸ τὸν μῆνα αὐτὸν μία εἶνε ἡ πραγματικότης· Τὸ ψῦχος. Κάτι τι ἀπαισίως ὀχληρὸν καὶ ἀνυπόφορον μᾶς ἐβάρυνε τὴν ζωήν. Ἡ δριμύτης ἑνὸς χειμῶνος ἀτελευτήτου, ποῦ δὲν μᾶς ἄφησε τουλάχιστον διαλείμματα θάλπους καὶ παρήγορον συγκερασμένης θεομοκρασίας.

Καὶ μὲ τὸν κρυερὸν αὐτὸν καιρὸν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ μὴν αἰσθανώμεθα τὴν φλόγα τῆς ψυχικῆς μας ἀγωνίας διὰ τὴν τύχην τῆς Κων)πόλεως. Τὰ μηνύματα περὶ τῆς Τουρκικῆς εἰρήνης καὶ τῶν ἐκ ταύτης συνεπειῶν μᾶς ἤρχοντο ἀλλεπάλληλα χωρὶς νὰ δύνανται ν' ἀποκρυσταλλωθοῦν εἰς ὁριστικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα γεγονότα. Ἡ ἀμφιβολία ἐθεμελιοῦτο γύρω πρὸς κάθε εἴδησιν καὶ πληροφορίαν καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς αἰσιοδοξίας οὐχὶ ἅπαξ μετεπέσαμεν εἰς τὴν θλῖψιν τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τοῦ φόβου. Ἡ πολιτικὴ, θεὰ ἀνέκαθεν ἄπιστος καὶ εὐμετάβλητος, ὑπέρ ποτε φανερώνεται κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τὰ γύρω της ὑποκινδύνευτα συμφέροντα τῶν ἰσχυρῶν. Ἀφοῦ αὐτὴ ἡ Γαλλία ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς μας ἀποκαταστάσεως διὰ τοῦ Βασιλέως Καρόλου Γ' καὶ τοῦ στρατηγοῦ Μαιζῶνος τοσαύτην μία διεθνὴς τρόπον τινὰ ἐπαθεώρησις ἡ ὁποία ἐπαίχθη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν παρασταστεων εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον κατ' ἀρχὰς καὶ ἀργότερα εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη. Ὁ Ξένος ὅμιλος τῶν καλλιτεχνῶν, ὁ ὁποῖος παίζει εἰς τὸν "Γῦρον τοῦ κόσμου», εἶνε ὁμολογουμένως ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων. Παίζουν δὲ ὅλοι μὲ ἕνα τέτοιο κέφι, ὥστε πολὺ συχνὰ τὴν εὐθυμία των τὴν μεταδίδουν εἰς τὰ ἀκροατήριά των. Ἐὰν προσθέσῃς εἰς τὸν τελείως κατηρτισμένον αὐτὸν θίασον σκηνικὰ πρώτης τάξεως. καὶ τουαλέττας ἀξίας πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν, θὰ ἐννοήσετε ἀμέσως διατί ὁ "Γῦρος τοῦ κόσμου» κατέκτησε τοὺς Ἀθηνοίους καὶ διατί τὸ κοινὸν πληρώνει τὰς δέκα καὶ δεκαπέντε δραχμὰς χωρὶς γογγυσμόν.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Ἀλλὰ καὶ ἡ συναυλία τοῦ Ὠδείου, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς, ἐθεωρήθη ὡς ἕνα μουσικὸν γεγονὸς διὰ τὰς Ἀθήνας. Ἡ Ὀρχήστρα καὶ ἡ Χορῳδία τοῦ Ὠδείου ἐξετέλεσαν τὸ »Ριάβιεμ» μὲ μιὰ σχεδὸν πλήρη ἐπιτυχίαν. Ὅλοι εἰς τὴν θέσιν των. Ἡ Ὀρχήστρα ἐξετέλεσεν ἀψόγως τὸ μέρος της ἀλλὰ καὶ ἡ Χορῳδία συνετέλεσαν εἰς τὸ ὅλον τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἡ κ. Τριάντη καὶ ἡ κ. Κοσμοπούλου καὶ ἡ δεσποινὶς Κατζᾶ δὲν ὑστέρησεν οὔτε κατ' ἐλάχιστον. Ἐπίσης πολὺ κ. Τριανταφύλλου καὶ ὁ κ. Κοντογιάννης. Ἐν μιᾷ λέξει θὰ μείνῃ ἀλησμόνητος ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ τοῦ Ὠδείου.

φέροντα τῶν ἰσχυρῶν. Ἀφοῦ αὐτὴ ἡ Γαλλία ὑπέρμαχος τῶν δικαίων μας καὶ τῶν ὀνείρων μας, αὐτὴ ἡ Γαλλία ἐσχάτως ἐλησμόνησε καὶ παρελθὸν καὶ παραδόσεις καὶ μὲ ἕνα πεῖσμα ἀλόγιστον καὶ ἀδικαιολόγητον ἐζήτησε νὰ μᾶς στραγγαλίσῃ, νὰ μᾶς ἀδικήσῃ, νὰ φανῇ συμφεροντολόγος καὶ μὲ τὰ ἐχθρικώτερα αἰσθήματα πρὸς τὰ μεγάλα τοῦ Ἑλληνισμοῦ συμφέροντα.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀπογοήτευσιν ποῦ δημιουργεῖ ἡ Γαλλικὴ ἀντίληψις, παρήγορος καὶ ἐνισχυτικὴ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς παρίσταται ἡ ἐξέγερσις τῆς Ἀγγλικῆς Κοινῆς Γνώμης ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς ἀνθρωπότητος καὶ κατὰ τῆς συνεχίσεως τῆς βαρβάρου Τουρκικῆς Κυριαρχίας εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων.

"Ἀγγλοι Βουλευταὶ, "Ἀγγλοι Λόρδοι, Ἱερωμένοι, ἐπιστήμονες καὶ ἀντιπρόσωποι πάσης κοινωνικῆς τάξεως ἐξεγείρονται ὑπερασπισταὶ τῆς ἰδέας ὅτι ὁ Τοῦρκος πρέπει νὰ ἐκδιωχθῇ ἐκ τῆς Κων)πόλεως. Διὰ νὰ μὴ λείψῃ δὲ καὶ τὸ κωμικὸν μέσα ἀπὸ τὰς τραγικότητας τῶν ἀγωνιώντων Λαῶν, λόγῳ τῆς ἐξκολουθούσης παγκοσμίου ἀνωμαλίας,, ἐγείρεται ζήτημα μικροφιλοτιμίας

ποῦ θὰ ὑπογραφῇ ἡ Τουρκικὴ εἰρήνη. Τὸ Λονδῖνον διεκδικεῖ τὴν τιμὴν, καὶ οἱ Παρίσιοι ἀνθίστανται. Ἡ Ρώμη δὲν θὰ ἔβλεπε μὲ δυσάρεστον ὄμμα τὴν προτίμησιν καὶ μία ἀνησυχία διεθνὴς διαγράφεται περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Εὑρίσκεται ἡ λύσις μετὰ τοὺς Παρισίους καὶ τὸ Λονδῖνον ὅπου συνεζητήθη ἡ εἰρήνη, τίθενται βάσεις νὰ συνεχισθῇ εἰς Σὰν Ρέμο καὶ ἔχει... ὁ Θεὸς διὰ τὰ μετέπειτα.

Ἐν τῷ μεταξὺ κυριαρχεῖ εἰς τὰ διεθνῆ ζητήματα ἡ τύχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Σουλτάνου. Ἐπακολουθεῖ ταύτην ἡ στάσις τῆς Ἀμερικῆς ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης καὶ ἔρχεται κατόπιν ἡ διαρρύθμισις τοῦ Ρωσσικοῦ ζητήματος.

Ἡ διεθνὴς ἀμφισβήτησις εἶνε εἰς ἄκρον θολή. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν, τὸ οἰκοδόμημα τὸ ὁποῖον ἐσχάτως ἐθεμελιώθη διὰ νὰ στεγάσῃ τὴν εἰρωνευθεῖσαν ἀνθρωπότητα, διασαλεύεται, κλονίζεται. Ὁ Ἀγγλικὸς πολιτικὸς κολοσσὸς διὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Ἀσκουὶθ ὑψίσταται καὶ οὗτος μίαν ἰσχυρὰν τελάντευσιν. Ἡ Γερμανία κερδίζει ἐπί τινων σημείων καὶ ἀφήνει νὰ διαγράφωνται ἐν νεφελώδει καταστάσει τὰ μελλοντικά σύνορά της. Τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τῶν 900 ἐνόχων, μεγάλης ἐσωτερικῆς σημασίας διὰ τὴν Γερμανίαν ἐσβέσθη ἀπὸ τῶν καταλόγων τῶν ἀμέσων ἀξιώσεων καὶ ἐρρίφθη ἡ τρομερὰ καὶ ἀπαιτητικὴ Γαλλικὴ νότα καὶ ἕνα δίο πρωτότυπα ἦσαν ἐπιθεωρήσεις χωρὶς ἀξιώσεις αἱ ὁποῖαι ἐγράφησαν ἢ μᾶλλον ἐρρίφθησαν εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων. Οὕτω τὸ ἄρθρον 228 τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἀπέβη νεκρὸν γράμμα ἐπιφυλαχθείσης τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως νὰ δικάσῃ τοὺς πολεμικοὺς ἐνόχους της διὰ τοῦ ἐν Λειψίᾳ ἀνωτάτου ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου! Ἡ Ἀμερικὴ ἀντὶ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Εὐρώπην τὴν γαλήνην τῆς μεγάλης ἐπιδράσεώς της δημιουργεῖ καθημερινῶς ζητήματα ἀνατρέποντα πᾶσαν προσπάθειαν ταχυτέρας διεθνοῦς εἰρηνεύσεως. Ἐξ ἄλλου τὸ Ἀδριατικὸν ζήτημα διὰ τῆς ἐξαφνικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Οὐίλσωνος ἀποβαίνει καὶ τοῦτο περιπλοκώτερον καὶ ρίπτει εἰς τὴν μεγάλην πυρὰν ὀλίγον ἔλαιον ἀναζωογονητικὸν τῶν φλογῶν της.

Ὑπὲρ ὅλην δὲ ταύτην τὴν θαλασσοταραχὴν προβάλλει ἀπειληπικώτατον τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Οἱ λαοὶ ἀρχίζουν νὰ αἰσθάνωνται ἐπωδύνως τὰς συνεπείας τῆς παραφροσύνης τῶν ἀρχόντων των. Καὶ εἶνε μυστήριον πῶς οἱ ἴδιοι λαοὶ δὲν ἀνεγείρονται νὰ καταρρίψουν πᾶσαν κορυφὴν ἡ ὁποία ἀναιτιχθεῖσα εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν ἐγένετο πρόξενος τῆς σημερινῆς κακοδαιμονίας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ σοσιαλιστικὴ κίνησις καὶ τὸ πνεῦμα τὸ δημοκρατικὸν δκαδίδεται καὶ ἐπικρατεῖ, ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν ἔχει ἰδανικὰ γενικωτέρας ἐξυγειάνσεως. Τὰ ἰδανικὰ εἶνε νέα καταστροφὴ παγκόσμιος, νέαι δυστυχίαι, νέα βάρη, νέαι ἀπογοητεύσεις. Ἡ ζωὴ διέρχεται κρίσιν. Ὁ πολιτισμὸς καταφαίνεται μία οὐτοπία. Ἡ ἐπιστήμη χρεωκοπεῖ Ὁ νοῦς ἰλιγγιᾷ πρὸ τῶν μεγάλων προβλημάτων καὶ ἡ αὔριον παρίσταται πρὸ τῆς φοβισμένης ἀνθρωπότητος ἄγνωστος, μυστηριώδης, ἐπίφοβος.

Δ. Λ. Ζ.

ΚΟΣΜΟΣ

Η ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ἱδρύθη ἡ πρώτη ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτέρα Γεωπονικὴ Σχολή. Ἕνα ἵδρυμα ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς γεωργικῆς ἰδέας παρ' ἡμῖν. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνιά της μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἐπισημότητα. Ὁ κ. Χασιώτης, ὁ πολύτιμος κῆρυξ τῶν ἀγαθῶν τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας, ὁ συνυφάντας τὴν σκέψιν του, τὴν ὁρμήν του, τὴν δραστηριότητά του, τὴν στωμυλίαν του μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἀνυψώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς ὡμίλησεν ἐξάρας τὸν προσορισμόν της καὶ τὴν ἀποστολήν της. Εἰς τὸν κ. Χασιώτην μὲ ἀνυπόκριτον χαρὰν εὐγλωττος, ἡθῶς, ἀναλυτικὸς, ὀξὺς ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Καφαντάρης. Ἡ ὁμιλία του ἦτο ἕνας ἁρμονικὸς ὕμνος πρὸς τὴν Γεωργίαν καὶ οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἀφιέρωσε διὰ τὸν σκοπὸν τῆς Σχολῆς ἐξῆρον τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος διὰ τὸ γεωργικὸν μέλλον τῆς Παρίδος. Ἡ ἑορτὴ ἦτο ἀντάξια τοῦ ἔργου καὶ θὰ εἶνε εὐτύχημα διὰ τὴν Ἑλλάδα νὰ χρησιμεύσῃ τὸ νεοπαγὲς ἵδρυμα διὰ τὴν ἀπόκτησιν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, τῶν ὁποίων ἡ ἀποστολὴ καὶ ἡ χρησιμότης εἶνε ὑψίστης σπουδαιότητος. Ἐγγύησις σοβαρὰ τῆς ἐπιτυχίας της εἶνε ὁ ὑπέροχος Διευθυντής της. Ὁ ζῆλός του, ἡ ἀφοσίωσίς του, ἡ λατρεία του πρὸς τὴν Γεωργίαν, ἡ μόρφωσίς του καὶ ἡ πεῖρά του ἐγγυῶνται.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις» συγχαίρει εἰλικρινέστατα τὸν κ. Καφαντάρην, διότι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του καὶ τῇ ἐμπνεύσει αὐτοῦ ἐδημιουργήθη ἡ Σχολὴ, καὶ σφίγγει θερμῶς τὸ χέρι τοῦ ἐπιλέκτου φίλου της κ. Χασιώτου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας κ. Καλούδη, ὅστις ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἱδρύσεώς της καὶ ἀθορύβως ἐπεδίωξε τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὡραίας καὶ εὐγενοῦς ἰδέας του. Τὴν Σχολὴν θὰ τὴν παρακολουθήσωμεν ἰδιαιτέρως καὶ μετὰ στοργῆς καὶ οὐχὶ ἄπαξ θὰ ἀπασχολήσωμεν τὰς στήλας μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἅπαντα τὰ γεωργικὰ μηχανήματα ἐργαλεῖα, βενζινάροφρα, ἀλωνιστικαὶ μηχαναὶ σπορεῖς, βολοκόπο. κτλ. καὶ ἀνταλλακτικὰ αὐτῶν προμηθευθέντα ἐξ Ἀμερικῆς καὶ προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως ὑποβάλωσι τὰς ἐνσφραγίστους αὐτῶν προσφορὰς μέχρι μεσημβρίας τῆς 22 μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ἔ., συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας (Τμῆμα Γεωργικῆς, Μηχανικῆς καὶ Ὑδραυλικῆς) κατατεθειμένους ὅρους.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ